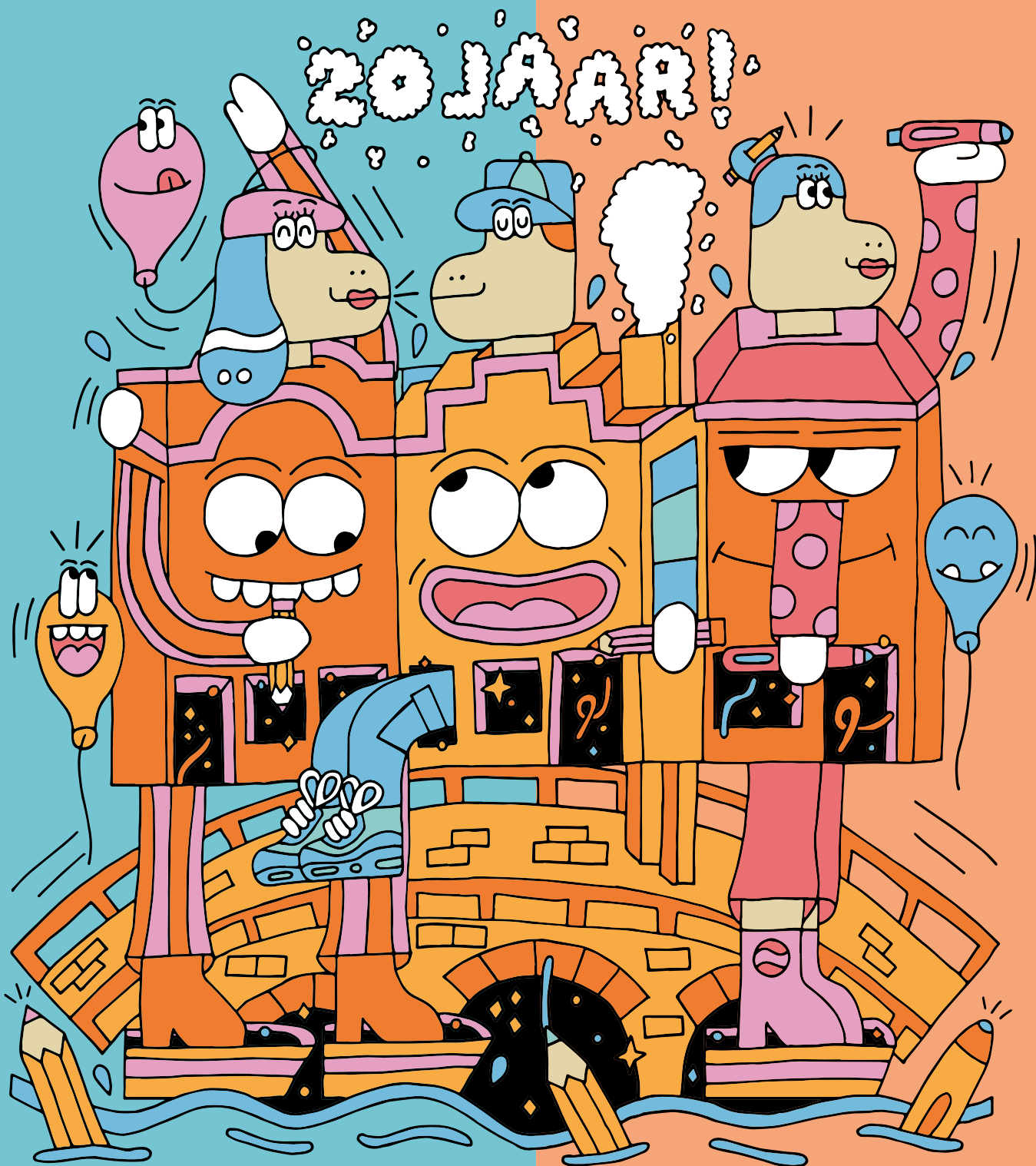

NOWHERE & HET PAROOL — 20^E EDITIE 2026 — COLUMNFESTIVAL.NL

COLUMN FESTIVAL

co·lumn

(de; v(m); meervoud: columns)

Regelmatige bijdrage aan een krant, tijdschrift of site met een bijzondere eigen inhoud.

20 jaar Column Festival

Iedereen die wil weten wat er leeft in de stad, moet het column magazine lezen. Door de ogen van de jongeren die deze verhalen schrijven, komt de hele wereld voorbij: van kritische reflecties op de wereldpolitiek, tot grappige, slimme en intieme observaties van de stad, van gebeurtenissen in de klas, op de werkvloer van een bijbaantje en in hun eigen huizen. Deze krant laat zien wat er gebeurt als jongeren de ruimte krijgen om hun stem te laten horen.

Twintig jaar geleden begon dit project met een simpel maar ambitieus idee: een plek creëren waar jonge Amsterdammers hun verhalen kunnen delen met een groot publiek. Want waar hoor je de stemmen van jongeren in het maatschappelijk debat? Te vaak worden jongeren niet uitgenodigd om hun ervaringen te delen, terwijl ze laten zien hoe een nieuwe generatie kijkt naar de wereld om zich heen – en die blik verdient een podium.

Wat elk jaar opnieuw opvalt, is de diversiteit aan verhalen. De ene column laat je lachen, de andere zet je aan het denken of raakt je. Soms zijn ze hard en direct, dan weer klein en persoonlijk, maar altijd geschreven met lef en een duidelijke eigen toon. Jullie stellen de vragen waar volwassen soms aan voorbij gaan. Jullie hebben iets te zeggen én weten dat op een manier te doen die open, kwetsbaar en origineel is.

Dat dit initiatief nu nog steeds bestaat, en zelfs een plek heeft gevonden op podia als De Balie en in Het Parool, zegt alles over de kracht van deze verhalen. De stemmen van jonge mensen zijn niet alleen relevant, ze zijn onmisbaar om te begrijpen hoe het gaat met de stad.

Aan iedereen die de afgelopen jaren heeft meegeschreven: dank jullie wel. En voor jullie, die hier nu staan: blijf je verhalen vertellen, applausje voor jezelf!

Inhoudsopgave

Fien 08, Zoya 10, Levi 12, Cate 14, Mehmet 16, Sara 18, Elvira 20, Teun 22, Maya 24, Jaël 26, Ymre 28, Björn 30, Ziggy 32, Nine 34, Noah 36, Yokka 38, Mohammad 40, Jelmer 42, Mercedes 44, Aroua 46, Pleun 48, Reza 50, Anoniem 52, Elena 54, Leon 56, Ouiam 58, Givaniljo 66, Aya 68, Maroua 70, Noore 72, Jaymi 74, Lou 76, Philip 78, Badr 80, Lotus 82, Sofya 84, Bente 86, Fayjan 88, Sunny 90, Joumana 92, Sara 94, Rumaysa 96, Melody 100, Mies 102, Lea 104, Nishana 106, Chaimae 108, Julia 110, Hailey 112, Fien 114.

Voorwoord

Er is er een jarig, hoera, hoera, dat kun je wel zien, dat zijn... wij! Het Column Festival is twintig jaar oud geworden en dat mag worden gevierd! Elke keer als ik, als coördinator opinie en verslaggever van Het Parool, op bezoek ga bij andere krantenredacties spreek ik vol trots over wat we al twee decennia neerzetten in onze mooie stad, die zo’n 47.000 middelbare scholieren telt – toch bijna vijf procent van de bevolking.

Tahrim Ramdjan

Wat is er veranderd in al die jaren? Om te beginnen zijn we toch wat hipper geworden: in 2016 ging het nog over de ‘Column Courant’, afgedrukt als echte krant, later werd dat de ‘Columnkrant’ en nu het ‘Column Magazine’, met een luxere uitstraling.

Ik pakte de Column Courant van tien jaar geleden erbij, waar voorop staat welke onderwerpen passeren. Het gaat over huiswerk en over mijn land; het gaat over maandagochtend en aanslagen; het gaat over dromen en racisme.

Een jaar eerder lees ik over identiteit en roddelen. Ik lees over volwassen worden en vrijheid van meningsuiting. Ik lees over keuzestress en beslissingen nemen.

Want dat is het mooie van jong zijn, en dat is het mooie van het columnfestival: in jullie levens komen de grote en kleine onderwerpen samen. Het persoonlijke is politiek, het politieke is persoonlijk, zo luidt een bekende slogan uit de tweede feministische golf, toen vrouwen voor hun rechten opkwamen in de jaren 60 en 70.

En eigenlijk is me opgevallen dat er bepaalde onderwerpen zijn die telkens terugkeren. Want ook in 2025 publiceerden we in *Het Parool* columns uit het magazine die gingen over racisme, vrijheid en mannelijkheid. Maar ook over de wekker, over werken met ChatGPT en over hoe duur alles is.

Zoals Maarten, toen 3havo-scholier, in 2010 treffend schreef in de Column Courant: ‘Je kent het wel, de sleur van het leven. Iedereen heeft een eigen schema.’

Jullie columns zijn niet alleen verslagen van dagelijkse beslommeringen. Ze bieden ook een inkijkje in werelden die anders voor andere Amsterdammers gesloten blijven. Werelden die misschien wel volledig haaks staan op vooroordelen die anderen over je hebben. Ze laten ons ook zien welke trends er zijn in de stad.

Twee jaar geleden, bij het 18e columnfestival, was ik ontdaan door hoevéél columns op de shortlist (zo’n 450 in totaal) er gingen over gescheiden ouders, of gebroken gezinnen. En die columns kwamen uit alle wijken: zowel uit Oud-Zuid als uit de Bijlmer.

De column van Joy greep mij toen heel erg aan: een ontzettend moedige column over de rechtszaak rondom haar vermoorde vader.

“Hij wilde alleen maar naar huis,” dat was de laatste zin die mijn moeder gebruikte in haar spreekrecht. De laatste zin die ze zei tegen de man die de vader van haar kind had vermoord, tegen de man die haar leven op z’n kop had gezet, tegen de man die de liefde van haar leven dood had gemaakt.’

Een ander onderwerp dat jullie hebben geagendeerd de afgelopen paar jaar, is de genocide die Israël pleegt in Gaza. In datzelfde jaar schreef Maryam daarover: *‘Ik denk er namelijk wel ontzettend veel aan. Het denken wordt me zelfs eigenlijk te veel en het liefst denk ik er helemaal niet aan. En ik wil het compleet uit mijn hoofd zetten. Het liefst wil ik die gevoelens niet meer voelen. Die gevoelens van schuld en machteloosheid. Maar als ik dit niet wil voelen en denken, wat moet ik dan doen?’*

Maar net zoals oorlog en leed van alle tijden zijn, is de grote tegenpool daarvan dat ook: liefde. Warmte. En daar blaakt het ook van in jullie columns.

Zo schreef de 3tl-leerling Murni in 2010: *‘Bestaat liefde op het eerste gezicht? Ja. Ik heb het meegemaakt. Ik zag hem staan, hij viel op tussen die anderen. Ik ging naar hem toe, sprak hem aan en zei dat hij mee moest gaan, dat hij bij me moest blijven. Hij stond daar sterk en zelfverzekerd, en zei dat we voor elkaar bestemd waren.’*

In essentie gaat het over gezien worden. En misschien is dat dan ook waar al die dingen uiteindelijk vandaan komen: oorlogen, leed, liefde. We willen gezien worden.

Zoals de 17-jarige Ouiam vorig jaar schreef in haar column die in *Het Parool* werd geplaatst: *‘Misschien is stilte wel de krachtigste vorm van praten. Het gaat om de ontvanger, de luisteraar, en of die mijn stilte begrijpt en of die mijn stilte hoort en erkent. In een wereld waarin iedereen praat, zijn er slechts een paar naar wie men wil luisteren. Misschien moeten we niet zoeken naar de juiste woorden, maar de juiste oren. Zonder aandacht zijn zelfs de krachtigste woorden machteloos.’*

Dus hier is het: onze aandacht. Jullie hebben die, al 20 jaar, en ik hoop dat dat nog heel lang zo zal blijven.

Tieners hebben tegenwoordig al genoeg om mee de dealen.

Cijfer vs Kennis Fien

Het schoolsysteem slaat nergens op. En nee, ik zeg dit niet omdat ik een tiener ben en school stom vind. Ik zeg dit omdat het zo is. School hoort te gaan over nieuwe dingen leren die je interessant vindt en je klaarmaken voor het leven na school. Niet over goede cijfers halen of elk kind zo kneden dat we allemaal in het systeem passen. We zijn niet van klei gemaakt.

Begrijp me niet verkeerd, school is verbeterd in vergelijking met duizend jaar geleden, maar niet genoeg. Waarom denk je dat kinderen spieken? Niet omdat we lui zijn of geen zin hebben in leren, maar omdat het cijfer belangrijker is geworden dan de daadwerkelijke kennis. Het halen van school is belangrijker geworden dan het leren van nieuwe dingen.

Het concept dat je huiswerk moet maken na schooltijd is in principe ook absurd. Ik bedoel, als je na een lange werkdag je werk mee naar huis neemt wordt het ongezond en *toxic* genoemd, maar omdat we tieners zijn moet het wel kunnen? Nee, omdat we tieners zijn kan het juist niet, wij hebben de ontspanning en rust juist nodig.

Tieners hebben tegenwoordig al genoeg om mee de dealen, school, sociale media, vriendschappen, hormonen, onze hersenen die op hol slaan als een soort wild zwijn, onzekerheid, klimaatverandering, oorlogen, discriminatie, racisme, homofobie, vrouwenhaat, politiek, depressies, angst, en dan moeten we onszelf ook nog eens ontdekken. Is dat niet genoeg?

Hoe lang nog?

Zoya

Juni 1914. De Eerste Wereldoorlog. Een oorlog die begon tussen twee landen leidde tot één grote wereldoorlog. September 1939. Een van de meest dodelijke en verwoestende oorlogen in de geschiedenis. met het doel om een volk volledig uit te roeien. Komt dat je bekend voor?

Als we nu terugkijken op de Tweede Wereldoorlog, wordt het verwoord als 'vreselijk' en 'onmenselijk'. En ja, de Tweede Wereldoorlog was ook geen grap, helemaal niet zelfs. Maar hoe lang duurt het nog tot wij beseffen dat vandaag de dag precies hetzelfde gebeurt? Hoelang nog tot wij niet meer wegstijgen, maar het probleem onder ogen durven te zien? Want we kijken telkens weg, keren het de rug toe. Maar dat lost niks op. Er komt geen verandering.

Genoeg is genoeg. Hoeveel kinderen moeten er nog sterven, hoeveel slachtoffers moeten er nog vallen? Eén persoon heeft het allemaal in de hand. Eén persoon die alles zo zou kunnen veranderen. Maar we zijn bang. Bang voor de consequenties, voor de gevolgen. We kijken eerst liever naar onszelf.

Maar wij zijn niet veilig zolang anderen niet beschermd worden. Nu is het moment om je mening uit te spreken en actie te ondernemen. Waar wachten we nog op? Hoelang blijven wij nog doen alsof er niks aan de hand is?

Nu is het moment om in te grijpen. Wat doet onze veiligheid ertoe als een ander onveilig is? Genoen is genoeg. Hoe lang nog?

Genoeg is genoeg.

Hoelang nog?

Amsterdam is van zijn bewoners.

De clowns van Amsterdam Levi

‘De kernwaarden van de gemeente Amsterdam zijn leidend voor alles wat we doen: actief, open en integer.’ Ik heb het even opgezocht; het motto van onze stad. En eerlijk gezegd kan ik daar maar één ding op zeggen: wat een absolute onzin.

Ik woon al mijn hele leven aan de grachten. De mooiste plek op aarde, althans, dat zeiden we vroeger. Inmiddels heeft het Centrum bij ons thuis een nieuwe naam gekregen: de onbereikbare vuilnisbelt. En nee, dat is helaas geen grap.

Mijn buurman is 94 jaar. Al meer dan zestig jaar loopt hij elke ochtend met zijn boodschappenkarretje over de grachten. Zestig jaar lang hetzelfde ritueel, dezelfde bruggen, dezelfde winkels. Dat is zijn Amsterdam. Maar nu staan er op elke brug domme toeristen uren voor eenzelfde broodje, frietje of foto in de rij, de stoepen liggen vol met afval en zelfs het personeel van Café Hoppe, dat bestaat sinds 1670, glijdt uit over mayonaise en is zes maanden uit de roulatie.

De gemeente noemt dit beleid. Ik noem het verraad. Want terwijl bestuurders in vergaderzalen praten over ‘leefbaarheid’ en ‘inclusiviteit’, verdrijven ze stillitjes de mensen die deze stad écht hebben opgebouwd. Actief? Ja, actief bezig de bewoner te vergeten. Open? Alleen voor wie een Airbnb boekt. Integer? Vraag dat maar aan mijn buurman van 94, die zijn eigen straat al jaren niet meer herkent.

Amsterdam is van zijn bewoners. Niet van de gemeente, niet van TikTok en niet van de toerist die hier 48 uur komt en vervolgens verdwijnt.

Het wordt tijd dat de gemeente dat ook eens gaat begrijpen.

Scroll Cate

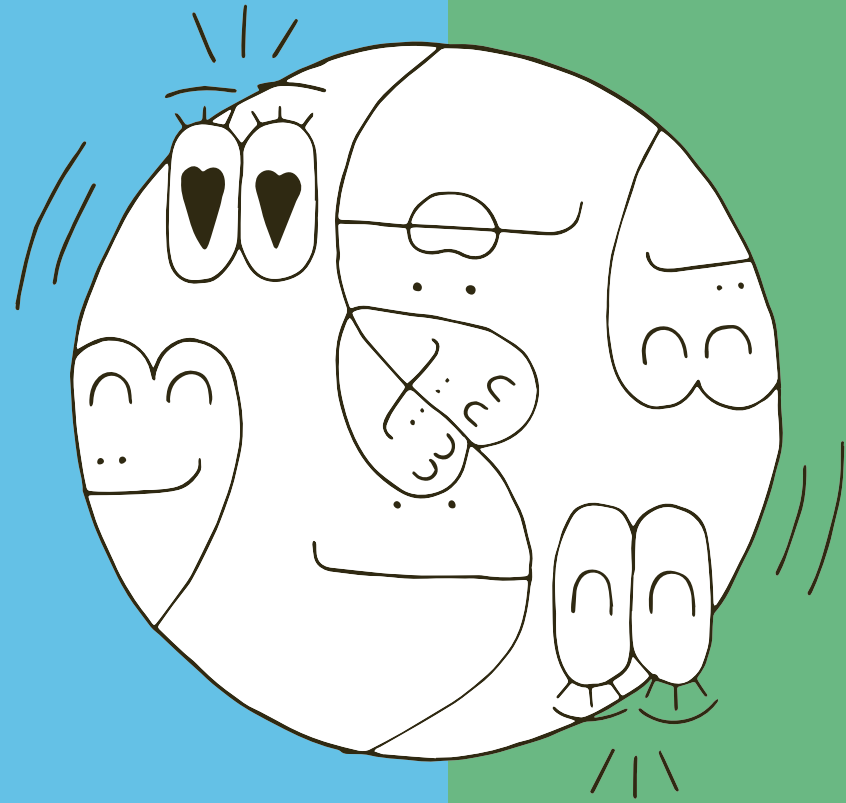
Ik haat social media. Een radicale mening tegenwoordig blijkbaar. Ik haat het omdat iedereen anoniem is en verantwoordelijkheid niet meer bestaat. Ik haat het omdat iedereen een 'ideaal' wordt voorgeschoteld die niemand heeft en onmogelijk is om te halen. Ik haat het omdat de influencers het zelf niet geloven, maar wij wel.

Ik haat social media, omdat ik toe moet kijken hoe mijn eigen broer voor nepnieuws valt en de 'manosfeer' van misinformatie en misogynie in wordt getrokken. Ik haat het omdat ik zie hoe meisjes van mijn leeftijd zich obsessief vergelijken, geld verspillen, hun lichaam en mentaliteit verpesten.

Ik haat social media, omdat ik niet beter kan. Omdat ik óók verslaafd ben aan dit dopamine-stimulerend scroll-systeem. Maar dat ik niet doorhad hoe mijn algoritme zó anders is dan die van anderen. Ik dacht dat die praat over 'influencers' niet waar was, maar de feed van vrienden zijn soms knappe vrouw, na knappe vrouw, na eindeloze make-up tutorials en een duizelingwekkende spiraal naar onzekerheid. Ik haat dat ik uren van mijn dag verlies aan onnozele filmpjes, maar ik ben blij dat ik niet van die filmpjes krijg. En dat ik alleen naar katten hoeft te kijken.

Ik haat het.

Ik kijk in de spiegel en zucht.

De Last van Perfectie Mehmet

Er zijn van die problemen die niemand serieus neemt. Zoals te knap zijn. Mensen lachen er een beetje om, denken dat het een grap is. Maar geloof me: het is een fulltime uitdaging.

Elke ochtend begint hetzelfde. Ik kijk in de spiegel en zucht. Niet uit onzekerheid, maar omdat ik weet wat me weer te wachten staat. Zodra ik de deur uit stap, begint het. Blikken die net iets te lang blijven hangen, gefluister dat *nét* niet zacht genoeg is en situaties die ineens ongemakkelijk worden. In de supermarkt bijvoorbeeld: iemand die 'toevallig' naast me blijft staan bij het schap, zonder ooit echt iets te pakken. Of op straat, waar een simpele wandeling verandert in een soort ongevraagde parade.

En dan heb je nog de aandacht. Complimenten lijken leuk, maar als ze constant komen, verliezen ze hun waarde. Het voelt alsof mensen niet verder kijken dan het oppervlak. Alsof mijn persoonlijkheid ergens op de tweede plaats komt, na mijn kaaklijn.

Soms denk ik: kan dit niet een beetje minder? Gewoon een kleine aanpassing. Iets minder perfectie, zodat ik weer normaal door het leven kan zonder al die extra lading. Noem het een soort 'nerf' voor mijn uiterlijk. Niet uit ondankbaarheid, maar om balans te vinden. Want uiteindelijk wil ik gewoon mezelf zijn, zonder dat alles draait om hoe ik eruitzie. Gewoon een dag waarop niemand twee keer omkijkt. Dat lijkt misschien saai, maar voor mij zou het pure rust zijn.

De zure smaak van vroeger

Sara

Ik loop door de supermarkt en zie een zak met felgekleurde zure matten en van die lolly's met kauwgom erin waar je tong blauw van wordt en waar je tandarts spontaan van moet huilen. Ik koop ze bijna nooit meer, maar alleen al als ik naar de verpakking kijk, proef ik de pauze op de basisschool.

Het is bizar hoe je hersenen werken. Eén hap van een bepaalde soort chips en ik zit weer op de achterbank van de auto op weg naar de camping in Frankrijk. Ik hoor het geluid van de kiezels onder de banden en ik voel de hitte van de zon.

Vroeger was smaak een soort ruilmiddel. Op het schoolplein was je de koning als je van die vage energydrank-snoepjes bij je had. We wisten allemaal dat het eigenlijk naar chemisch afval smaakte, maar dat maakte niet uit. Het ging om het gevoel. Het ging om het samen delen van een zak die eigenlijk veel te zout was, terwijl we plannen maakten voor de rest van de middag.

Nu probeer ik soms 'gezond' te doen met een proteïnereep of een appel, maar daar zit nul emotie in. Maar die ene smaak van die goedkope ijsjes met een kauwgombal onderin? Dat is de smaak van de zomer waar we nog geen huiswerk hadden en onze grootste zorg was of we nog genoeg batterij hadden op onze Nintendo Switch. Misschien moet ik toch nog eens zo'n pak zure matten kopen. Niet omdat ik er echt zin in heb, maar omdat het me even terugbrengt in de tijd.

Vroeger was smaak een soort ruilmiddel.

**Nu weet ik
dat sommige
schaduwen
al bestonden
voordat ik
er was.**

De schaduwen van mijn jeugd Elvira

Met trillende handen pakte ik de reling. Ik probeerde zo stil mogelijk te luisteren naar mijn ouders. Bovenaan de trap zag ik hun schaduwen door de woonkamer bewegen. Geschreeuw en gemene opmerkingen sijpelden door de muren. Elke keer dat zij ruzie maakten, voelde het alsof ik er deel van was. Als klein meisje leerde ik dat stil zijn beter was dan spreken.

Voor mijn gevoel was het altijd onrustig thuis. Met de kleinste opmerking zag ik de donkere wolken al boven de tafel verschijnen. Bij elke blik of toon wist ik hoe de stemming was en leerde ik om langs de spanningen heen te leven. Als de verwijten weer om de oren vlogen, sloot ik mezelf vaak op in mijn kamer. Dan trok ik mijn knieën tegen me aan en probeerde zo stil mogelijk te zijn, alsof ik onzichtbaar kon worden.

Maar toen ik ouder werd, kwam er veel verdriet uit en dat verdriet ging over in woede. Die woede reageerde ik af op mijn ouders, omdat ik niemand anders pijn wilde doen. Ik schoof de schuld altijd naar mezelf, ook al zei ik altijd tegen mijn ouders dat zij het probleem waren.

Als kind dacht ik dat hun ruzies iets met mij te maken hadden. Nu weet ik dat sommige schaduwen al bestonden voordat ik er was en dat zij die altijd al met zich mee dragen. Maar dat besef kwam pas jaren later, toen het meisje bovenaan de trap al lang had geleerd hoe ze stil moest zijn.

Wat als Teun

Wat als er een bloem was. De mooiste bloem met vergulde kroonbladeren, mooier dan een roos en bovendien zonder doorns. Hij steekt ver uit boven de andere bloemen net als de zon die tussen de wolken schijnt.

Wat als deze mooie bloem langzaam verandert. Eerst zie je het bijna niet. Gisteren stond hij nog rechtop, alsof er niks aan de hand was, maar nu hangen de blaadjes iets meer naar beneden.

Wanneer ik thuis ben en ik zie een vaas met bloemen dag na dag verwelken, moet ik denken aan hoe de bloem er in zijn volle glorie uitzag. Als ik op de markt loop en ik zie een marktkraam met bloemen, kan ik alleen maar denken aan hoe de bloem er over een tijdje uit zou zien. De bloem verliest langzaam zijn bladeren en zakt steeds iets verder naar de koude donkere grond.

Je staat achter een gesloten hek. Totaal machteloos. Kijkend naar hoe de eens zo perfecte bloem langzaam naar het onvermijdelijke einde gaat. Je ziet dat de bloem er alles aan probeert te doen om zo stoer en mooi mogelijk te blijven. Eigenlijk wil noch de bloem noch jijzelf accepteren, echt accepteren, dat de bloem die ooit zo geweldig straalde er niet meer is en niet meer terug zal komen.

Alles wat je kan is kijken en gluren door in de kleine gaatjes van het grote hek naar de schim van de bloem en terugdenken aan dat wat je mist. De bloem spreekt me zo aan. Misschien omdat mijn vader ziek is en ik weet dat hij net als die bloem langzaam verdwijnt.

Eerst
zie je
het
bijna
niet.

Daardoor
besepte ik
al vroeg hoe
bevoorrecht
wij zijn.

Maya

Neergestorte vliegtuigen, gebombardeerde huizen, meisjes die geen onderwijs mogen volgen, en nog hoor ik mensen zeuren over kleine dingen. Ze beseffen niet hoeveel geluk ze hebben vergeleken met mensen in andere landen, die ervan zouden dromen om in hun situatie te zitten. Ik heb het idee dat de betekenis van het woord dankbaarheid steeds meer wegdwaalt. Een bedankje voor een klein gebaar is vaak te veel gevraagd. Het woord wordt pas hardop gezegd bij het maximale, maar waarom wordt het minimale niet meer gewaardeerd? Zijn we zo diep gezonken als maatschappij? Het sociale contact onder de mensheid gaat erop achteruit, waardoor empathie beetje bij beetje verdwijnt. Probeer, in plaats van alle aandacht op jezelf te richten, ook eens in de schoenen van een ander te stappen en te zien hoe die de wereld beleeft. Toen ik een klein kind was, werd er bij mij thuis al veel gesproken over het nieuws en de situatie in andere landen. Daardoor besepte ik al vroeg hoe bevoorrecht wij zijn. Mijn oma heeft vroeger ook mensen in huis opgevangen, wat mijn begrip voor anderen heeft vergroot. Daarom vind ik het moeilijk om te begrijpen dat mensen klagen over kleine dingen, terwijl er in de wereld zoveel ergere situaties zijn. Het laat zien hoe snel we vergeten dankbaar te zijn voor wat we hebben.

Het zorgenkindje Jaël

Ik zie het steeds vaker in mijn buurt, in mijn wijk. Gentrificatie, de opwaardering van achterstandswijken, waarbij kapitaalkrachtige bewoners en voorzieningen instromen. En elke keer dat erover gesproken wordt, voelt het alsof onze mensen worden genegeerd. De gemeente windt ze om haar vinger. We kunnen nauwelijks voor onszelf opkomen, omdat beslissingen zonder de burgers worden gemaakt.

Kijk maar naar metrolijnen die worden weggehaald en huizen die ontegenlijk duur worden. Alleen omdat mensen Zuidoost 'veiliger' willen maken. Achterstandswijk dit, achterstandswijk dat... Maar we vergeten dat deze wijk ooit voor de 'witte mensen' was. We vergeten dat toen de 'allochtonen' in het land kwamen, ze hier naartoe werden geduwd omdat de 'witte mensen' hen niet verspreid wilden hebben.

Van wijk van de toekomst tot het zorgenkindje. Van de wijk waar de witte mensen hun zorgeloze toekomst op moesten bouwen, naar de wijk waar donkere mensen niet eens de kans krijgen om hun talent te laten zien. Door hun postcode, hun naam, hun achtergrond.

Ik weet dat dit over gentrificatie gaat, maar dit zit eigenlijk veel dieper. Veel dieper dan hoe de overheid het laat lijken. Het is alsof ze nu weer terug naar deze wijk willen komen omdat hij 'anders' wordt. Hij wordt nieuw, gemaakt naar hun standaard. En met 'ze' bedoel ik natuurlijk de 'witte mensen'.

Het is alsof dezelfde wijk opnieuw wordt ontdekt, maar alleen wanneer hij past binnen een bepaald beeld. Niet omdat de wijk veranderd is in waarde, maar omdat hij aantrekkelijk wordt voor anderen.

Ik weet dat
dit over
gentrificatie
gaat, maar dit
zit eigenlijk
veel dieper.

Alsof onze
toekomst
één groot
misverstand
is.

Ew, een kind Ymre

‘Later ga je je vervelen en zal je vast wel kinderen willen.’

Toen ik dat hoorde, kon ik niks anders dan hardop lachen. Een kind krijgen? En nog erger, uit verveling? Ik weet precies wat ik later wil en het 24/7 letten op een soort blob vlees die toevallig mijn kind is, hoort niet bij die visie.

Spontaan weggaan. Een goede nachtrust. Geen troep in huis. Allemaal een nostalgische herinnering die je niet meer zult herbeleven. Ik heb er nu al zin in!

Veel mensen vinden het egoïstisch dat ik geen kinderen wil, want waarom zou ik niet de rest van mijn leven willen leven voor iemand anders? Veel vrouwen die geen kinderen willen hebben te maken met dit soort opmerkingen. Blijkbaar is er een soort collectief vertrouwen dat zulke vrouwen zichzelf gewoon nog niet goed kennen.

Ook altijd datzelfde rijtje met voorspellingen. Het komt nog wel. Je verandert nog wel van gedachten. Als je oud bent, krijg je hier spijt van. Dit is niet zomaar iets wat uit de lucht komt vallen. Vrouwen denken hier vaak jaren over na. Waarom vinden mensen het zo moeilijk te geloven dat vooral wij als vrouwen geen kinderen zouden willen? Zeker niet elke vrouw heeft dat ‘moederinstinct’.

Het idee dat elke vrouw wordt geboren met het verlangen om moeder te worden is gewoon fout, en het idee dat wij onszelf niet goed kennen is nog erger. Alsof onze toekomst één groot misverstand is. Dan vraagt iemand met zo'n krijsend kind op hun schoot waarom je geen moeder zou willen zijn. Zouden we niet beter kunnen vragen waarom je wél moeder zou willen zijn? Die beslissing heeft volgens mij veel meer impact op de wereld dan die van mij.

Maar misschien hebben ze gelijk en ga ik later zo verveeld zijn dat zo'n krijsend kind mij toch best leuk lijkt.

Fruitvliegjes, ik wist niet dat fruit kon vliegen?

Björn

Ze zijn zo klein en irritant, het zijn net puistjes, maar die kan je nog uitknijpen. Even chillen na een lange dag met wat muziek tot je opeens een nieuw geluid in het liedje hoort, oh wacht, het is van een fruitvliegje.

En natuurlijk vliegt hij niet ergens ver weg, nee, precies langs je oor. Alsof hij denkt: daar is de VIP-tribune! Je probeert hem weg te slaan, maar blijkbaar heeft hij een pilotenopleiding gevolgd. Links, rechts, omhoog, voor je het weet is hij alweer verdwenen, niet weg natuurlijk, gewoon ergens anders in de kamer aan het plannen waar hij zijn volgende aanval gaat inzetten.

Het gekke is dat je er eerst maar één ziet. Ach, eentje maar!, denk je dan. Maar blijkbaar werken fruitvliegjes volgens het principe van een verrassingsfeest: eerst komt er één, en vijf minuten later staat de hele familie in je keuken. Alsof ze een groepschat hebben waarin iemand schrijft: Gratis banaan op het aanrecht, locatie gedeeld!

Hoe klein ze ook zijn, ze winnen bijna altijd (van mijn kat bijvoorbeeld niet). Je staat daar met een vliegenmepper zwaaiend door de lucht alsof je een ninja bent die onzichtbare vijanden bewerkt. Resultaat: nul fruitvliegjes geraakt, maar wel drie glazen omgestoten.

Uiteindelijk realiseer je je dat zij eigenlijk de echte baas zijn in huis. Jij woont er, zij leven er. En ergens hoog boven je fruitschaal vliegt er waarschijnlijk eentje die tegen zijn vrienden zegt: "Hey, moet je dat mens nou zien, denkt hij nou echt dat dit zijn huis is?" Muhahaha.

Jij woont er, zij leven er.

Initiatief is besmettelijk.

8 miljard mensen tegen 3428 miljardairs Ziggy

Elke trainingsavond is het weer hetzelfde liedje. Je staat met vijf man op het veld een beetje pionnen om te schieten en de rest schittert in afwezigheid. Maar zodra de training voorbij is, ontploft de groepsapp. “Waarom was er bijna niemand?” “Echt irritant dit!” Precies dat hypocriete geklaag is de reden waarom ik er serieus over nadenk om te stoppen met voetbal.

Maar als je er langer over nadenkt, is die voetbal-app eigenlijk gewoon een miniversie van onze maatschappij. Iedereen heeft een grote mond, maar weinig mensen komen van de bank.

Kijk maar eens online. Iedereen klaagt non-stop over politiek, de Epstein-files of hoe de elite de boel verpest. Je leest overal: “We zijn met 8 miljard mensen! We kunnen die 3428 miljardairs gewoon aanspreken!” Vervolgens klagen mensen over het feit dat niemand in opstand komt, terwijl ze zelf lekker warm vanuit hun slaapkamer boze comments zitten te typen. Ze wachten allemaal tot een ander de wereld redt.

Maar zo werkt het niet. Niet op het voetbalveld, en niet in de echte wereld. Als niemand de eerste stap zet, gebeurt er niks. Maar als één passief iemand gewoon het initiatief neemt, z'n spullen pakt en wél komt opdagen, volgt de rest misschien vanzelf. Initiatief is besmettelijk. Natuurlijk kun je niet verwachten dat meteen iedereen in één keer meedoet. Het begint klein, maar als je volhoudt, krijg je uiteindelijk genoeg aanhang om echt iets te laten werken.

Dus wil je de miljardairs aanpakken? Of gewoon een fatsoenlijk potje voetballen? Stop met klagen in de chat en zet die eerste stap.

De stilte Nine

In de trein, op straat en zelfs thuis: mijn oortjes zijn altijd in. Alsof stilte een leegte is die we koste wat kost willen vermijden. Ik grijp naar mijn oortjes als een reflex. Ik merk het bij mezelf. Ik kan niet focussen, niet luisteren en al helemaal niet vervelen.

Maar wat gebeurt er als je dat wel doet? Wat als we even stoppen met al dat gleuid en stilstaan bij onze gedachten? We de Spotify-kraan dichtdraaien. Even stilstaan bij die gedachten, waar we zo hard van wegrennen. Best gek: we verlangen naar rust en stilte, maar rennen ervoor weg als een prooi die achterna gezeten wordt.

Wanneer ik het toch probeer, kom ik in een lege ruimte waarin elke gedachte tegen een muur kaatst en weer terugkomt. Het voelt onrustig. Toch is er ook iets geruststellends aan. Geruis met een melodie, iets dat afleidt, maar wel kalmeert. Het doet me denken aan hoe ik vroeger naar de zee luisterde. Via een schelp tegen mijn oor. Heel zacht drukt de koude schelp tegen mijn oor. Het voelt rustig en veilig.

Stilte voelt soms druk, terwijl het juist leeg lijkt. Maar misschien is dat wat ons mens maakt: even nadenken, piekeren, reflecteren. Misschien moeten we de stilte leren verdragen in plaats van ervoor weg te rennen. Niet alles hoeft gevuld te worden met geluid. Wees gewoon even stil.

Stilte voelt soms druk.

Mijn bankrekening en ik hebben een ingewikkelde relatie.

Lege bankrekening Noah

Mijn bankrekening en ik hebben een ingewikkelde relatie. Eigenlijk lijkt het meer op een *ghosting* situatie: hij was er ooit, maar nu reageert hij nergens meer op. Elke keer als ik mijn bankapp open, kijk ik hoopvol naar het scherm, alsof er misschien spontaan geld is gegroeid. Helaas gebeurt dat nooit, tenminste niet bij mij.

Het probleem begon volgens mij toen ik ontdekte dat geld ook weer weg kan gaan. Eerst dacht ik dat geld alleen maar binnen kan komen, zoals zakgeld of dat tientje van oma. Maar toen kwamen dingen als snacks bij de Appie of leuke kleren waar je niet op kunt wachten.

Voor je het weet staat er op je rekening zo'n zielig bedrag dat zelfs de kassamedewerker je aankijkt alsof je hulp nodig hebt.

Het ergste moment is wanneer je met vrienden in de stad bent en iemand zegt: "Zullen we ff naar de appie?" Iedereen zegt meteen ja terwijl jij snel onderweg naar de Appie je rekening checkt en je afvraagt of je nog ergens €4,67 vandaan kan toveren.

Soms probeer ik mezelf wijs te maken dat ik ga sparen. Dan maak ik zelfs een plan. Geen onnodige dingen kopen, minder snacks, misschien zelfs een baantje zoeken. Dat plan houd ik meestal een dag of twee vol. Daarna zie ik iets online en denk ik: €10,49, dat kan wel.

Wat ik wel heb geleerd van weinig geld hebben is dat je altijd precies weet hoeveel snoepjes je van iemand mag hebben zonder dat het opvallend wordt. Ook ontwikkel je een zesde zintuig voor wanneer iemand "Appie" tegen me gaat zeggen. Dus ja, mijn rekening is leeg, maar hé, mijn ontwikkelingsskills zijn wel over de top.

De weg naar oorlog Yokka

Zweet trekt langzaam over mijn rug terwijl ik met samengeknepen ogen de fel verlichte snelweg probeer te overzien. "Pas op, hé," zegt mijn rijinstructeur. Ik rem een beetje happerig terwijl ik de auto die me zomaar afsneet niet probeer te raken. "Ja, mijn fout," reageer ik.

De rijlesprijzen zijn omhoog gegaan deze maand. Ik had er nog een mailtje over gekregen: 'Beste leerling, wij willen je informeren dat onze lesoprijzen per direct licht zijn aangepast. De afgelopen periode zijn de brandstofkosten opnieuw gestegen. Om de kwaliteit en continuïteit van onze rijlessen te kunnen blijven garanderen, hebben wij daarom een beperkte prijsaanpassing doorgevoerd.'

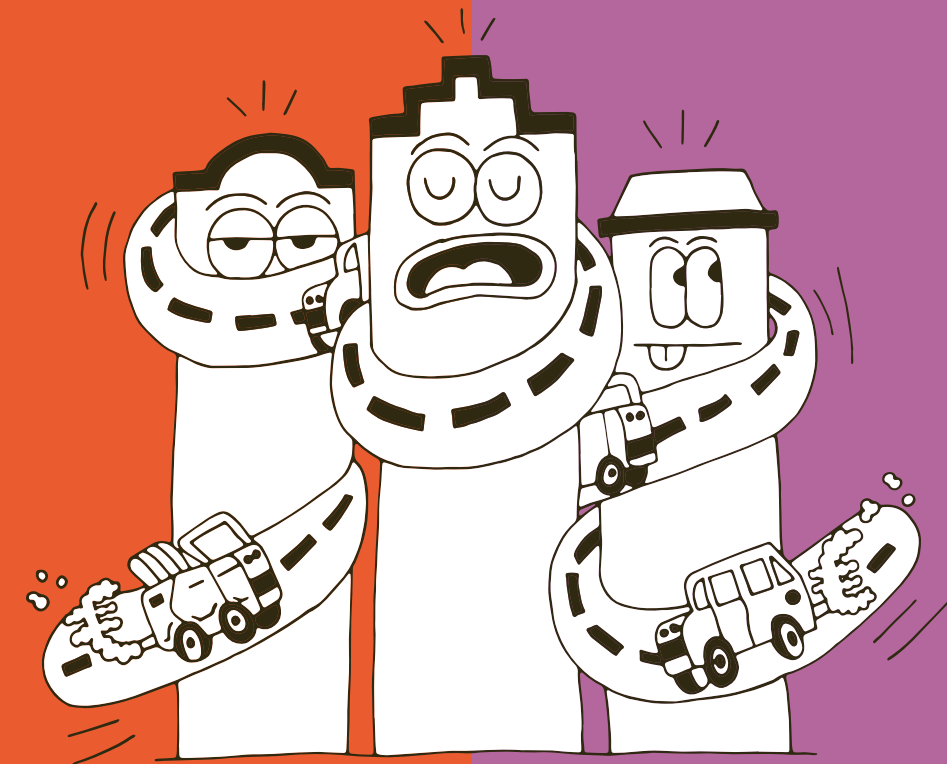
Toen was ik gestopt met lezen, maar ik moest er wel even over nadenken. Mijn rijlesprijzen gaan dus omhoog omdat de energieprijzen gestegen zijn. Iets waar iedereen in Nederland last van heeft. En daarbij niet alleen Nederland, maar wereldwijd hebben mensen hier last van. De reden dat energieprijzen gestegen zijn, is niet een soort magisch voorval.

Het is oorlog. Een woord dat ver klinkt. Alsof het mij nooit echt zal raken. Alsof het alleen iets is dat je langs ziet komen in het nieuws, iets abstracts, iets van daar. Iets waar we pas bij stilstaan als het voelbaar wordt in onze portemonnee. Wanneer we zuchten bij de pomp of balen omdat een vakantie onzeker wordt. Alsof "het" pas echt bestaat wanneer het ons misschien raakt.

Ik kijk om me heen en zie hoe de wereld aan me voorbij glijdt. Dit is wat ik gewend ben: mijn stad, mijn huis, mijn routine. Terwijl er mensen zijn voor wie dat allemaal wegvalt. Die niet meer vanzelfsprekend naar huis kunnen, die geen ruimte hebben om te klagen over school, rijlessen of prijzen. En ik denk: hoe raar is het dat mijn grootste zorg nu is of ik die auto niet raak? Terwijl ergens anders mensen niets meer hebben om naar terug te rijden.

"Blijven kijken," zegt mijn rijinstructeur. Mijn handen zijn nog steeds klam aan het stuur. De zon staat laag. De snelweg ligt voor me. En ergens tussen schakelen en in de spiegels kijken door besef ik dat mijn zorgen kleiner zijn dan ze voelen, maar niet minder echt.

Ik kijk om me heen en zie hoe de wereld aan me voorbijglijdt.

**Ik was nog
een kind toen
ik leerde dat
je soms moet
vluchten om te
blijven leven.**

Geweld zonder einde Mohammad

Voor mij is oorlog niet alleen iets wat ik op het nieuws zie. Ik weet nog hoe het voelde om alles achter te laten, zonder te weten wat er zou komen. Dat gevoel van onzekerheid draag je met je mee. Als kind ben ik gevlucht uit Syrië. Het maakt dat oorlog voor mij nooit zomaar een verhaal is, maar iets echts.

Oorlog voelt vaak ver weg, maar tegelijk ook heel dichtbij. Elke dag zien we beelden van geweld, van kapotte huizen en mensen die moeten vluchten. Neem bijvoorbeeld Palestina. Wat daar gebeurt, laat zien hoe moeilijk het is om vrede te vinden als wantrouwen en pijn al zo lang bestaan. Mensen groeien op met angst, en zo komt er geen einde aan het geweld.

Maar Palestina is niet de enige plek. Over de hele wereld zijn er leiders die vooral aan hun eigen macht denken. Dictators luisteren niet naar hun volk. Ze sluiten mensen op, maken kritiek onmogelijk en houden zichzelf groot met angst. Voor gewone mensen betekent dat een leven zonder vrijheid, zonder echte keuze.

Wat opvalt in deze tijd, is hoe snel we alles zien, maar ook hoe snel we weer doorgaan. Een video hier, een video daar, en weer verder scrollen, alsof er niks aan de hand is. Het gevaar is dat we eraan wennen. Dat oorlog 'normaal' wordt. Maar dat mag nooit gebeuren.

Tegelijkertijd is het makkelijk om te denken dat we er niets aan kunnen doen. Dat het allemaal te groot is. Toch begint verandering klein. Door te blijven praten, vragen te stellen en niet alles zomaar te accepteren. Door te luisteren naar verhalen van mensen die het meemaken.

Misschien is dat wel het belangrijkste: blijven zien dat achter elk nieuwsbericht of video echte mensen zitten. Mensen zoals jij en ik. Met dromen, familie en hoop op een rustig leven. Want uiteindelijk wil bijna iedereen hetzelfde: vrede, veiligheid en een toekomst zonder oorlog.

Ik was nog een kind toen ik leerde dat je soms moet vluchten om te blijven leven.

Meningen?

Jelmer

Mensen hebben veel meningen. En ik bedoel echt veel meningen. Eigenlijk ben ik een beetje klaar met zoveel meningen.

Ik vind het vooral irritant als iemand je probeert te overtuigen van zijn mening. Of nog irritanter, als iemand je probeert te overtuigen van iemand anders' meningen. Bijvoorbeeld die van een influencer of politiek figuur.

Waarom verspreid je iemand anders' meningen? Kun je geen eigen mening vormen? Maar wat ik het allerergst vind, is wanneer een mening als excuus wordt gebruikt om een minoriteit of een specifiek persoon te irriteren. Stel je voor, iemand komt uit de kast en wordt vlak daarna gepest. Hoe denk je hoe hij zich zou voelen?

Denk na voordat je je mening uit over een situatie. Maar ja, dat is dan weer mijn mening. In het uitgebreid.

Kun je geen eigen mening hebben?

En dan zit ik
daar, alsof ik
per ongeluk in
de verkeerde
ruimte ben
beland.

Tussen de wandelstokken Mercedes

Als 16-jarige zit ik regelmatig tussen mensen met gehoorapparaten en wandelstokken. Niet omdat ik op bezoek ben in een verzorgingstehuis, maar omdat ik naar klassieke concerten ga. In het Concertgebouw.

De gemiddelde leeftijd ligt rond de 70. Ik hoor gehoest, zie nette jassen en ruik een soort parfum dat alleen bestaat in de generatie 'vroeger'. En dan zit ik daar, alsof ik per ongeluk in de verkeerde ruimte ben beland.

Maar ik ben niet verdwaald. Ik speel zelf viool en klassieke muziek is bij ons thuis heel normaal. Alleen merk ik dat dat op school niet zo is. Bijna niemand speelt een instrument. En als ik vertel dat ik naar het Concertgebouw ga, kijken mensen me aan alsof ik net heb gezegd dat ik voor mijn plezier belastingformulieren invul.

Amsterdammers zijn trots op alles. Trots op de grachten, op de fietsen, op de Albert Cuyp, op de Jordaan, op 'de sfeer'. En natuurlijk ook op het Concertgebouw. Dat hoort bij Amsterdam. Het staat zelfs op ansichtkaarten. Toeristen komen ervoor naar de stad. Maar als je aan Amsterdammers vraagt of ze er ooit binnen zijn geweest, blijft het vaak stil.

Ze kennen het gebouw alleen van buiten en hebben geen idee hoe de grote zaal eruitziet, hoe indrukwekkend die ruimte eigenlijk is, of hoe hard een orkest kan klinken als het echt losgaat. We doen alsof het alleen bedoeld is voor toeristen en mensen die al sinds 1983 een abonnement hebben. En dat is zonde.

Je hoeft niet eerst twintig jaar te studeren voordat je naar binnen mag. Alsof je bij de deur een examen moet afleggen: "Kunt u Beethoven herkennen aan zijn derde symfonie? Nee? Helaas, ga dan maar naar huis." Zo werkt het helemaal niet. Je hoeft niet alles te begrijpen om ervan te genieten. Klassieke muziek is eigenlijk een taal die iedereen kan verstaan. Je hoort verdriet, spanning, woede, verliefdheid. Het is alsof je luistert naar een film zonder beeld.

En eerlijk: soms is het juist fijn dat er even niks gebeurt. Geen meldingen, geen TikTok, geen mensen die door je heen praten.

Gewoon muziek.

De bibliotheek in mijn hoofd

Aroua

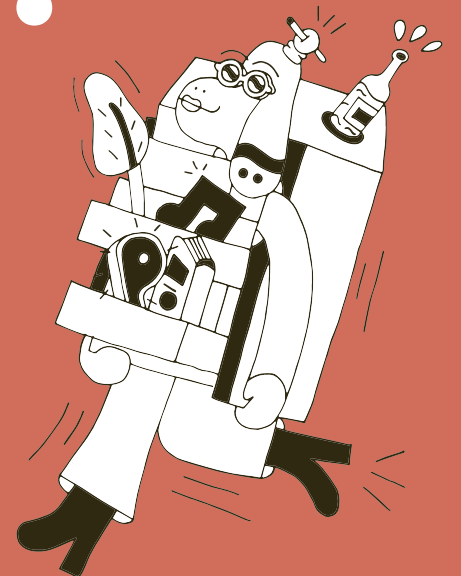
Mijn brein voelt soms als een gigantische bibliotheek waarin iemand de ramen heeft opengezet terwijl het stormt. Alle blaadjes vliegen door elkaar. Ik weet nog precies de geur van de zonnebrandcrème van die ene vakantie in 2018, maar waar ik mijn sleutels drie minuten geleden heb neergelegd? Geen idee, gewoon als een zwart gat.

Het is fascinerend en irritant tegelijk hoe herinneringen werken. Sommige momenten blijven aan je plakken als glitter: je krijgt ze niet weg, ook al probeer je het nog zo hard. Die ene keer dat ik per ongeluk 'mama' zei tegen de docent Nederlands bijvoorbeeld. Dat staat geschreven in mijn geheugen in neonletters. Maar de Franse woordjes die ik gisteravond drie uur lang in mijn hoofd heb gestampt, blijken vannacht stiekem naar buiten te zijn gegaan.

Vergeeten voelt soms als verliezen, alsof er stukjes van jezelf oplossen in de mist. Maar misschien is het ook wel een soort grote schoonmaak. Je kunt niet alles bewaren. Als mijn hoofd een camerarol was, zou het allang vol zitten. Er moet ruimte blijven voor nieuwe dingen: een grappige TikTok, een diep gesprek in de pauze of de tekst van een nieuw lievelingsliedje.

Ik hoop dat mijn geheugen en ik ooit wat betere vrienden worden. Dat die bibliothecaris in mijn hoofd stopt met slapen op de momenten dat ik hem het hardst nodig heb. Want herinneringen zijn de enige schat die je niet kunt kopen, maar je moet ze wel even kunnen terugvinden in de chaos.

Sommige momenten blijven aan je plakken als glitter.

Een
computer
vertellen
wat het
moet doen,
is, geen,
kunst.

De toekomst van AI Pleun

Hoe ziet mijn toekomst eruit als mensen geen verschil meer kunnen zien tussen mij en een computer?

Toen ik jong was, wilde ik heel graag tekenen. Ik wilde tekeningen maken voor boeken en verhalen. Ik heb jarenlang geoefend, geleerd en geprobeerd, heb gefaald en ben weer opgestaan. Ik heb zo veel tijd en moeite in mijn droom gestopt.

En nu kan iemand het doen met één klik.

“Maar ik heb geen artistiek talent! Ik kan alleen creativiteit uitoefenen door middel van artificial intelligence.”

Talent is niet aangeboren. Iedereen kan kunst maken. Mensen hebben niet door hoeveel werk erin wordt gestopt: hoeveel schetsboeken, hoeveel potloden, hoeveel verf, hoeveel foto's, hoeveel scripts, hoeveel moeite, hoeveel TIJD.

Ik had ook aan ChatGPT kunnen vragen om dit stuk tekst te schrijven. Ik had kunnen vragen: “Hey chat. Kun jij deze tekst verbeteren?” Maar dat is het mooie eraan. Deze tekst is, kort gezegd, menselijk.

Iedereen kan kunst maken, als je er moeite voor wil doen. Woorden intypen in een programma is geen kunst. Een computer vertellen wat die moet doen, is, geen, kunst.

Niet fout, maar anders

Reza

“Mevrouw, ik moet mijn ribba nog halen.” Ze keek me aan alsof ik een geheimtaal sprak. “Je wat?” Op dat moment wist ik: wij leven in dezelfde stad, maar spreken blijkbaar niet dezelfde taal.

Voor mij is straattaal heel normaal. Ik trek mijn brakka aan, pak mijn phona en ga de deur uit. Als iemand zegt dat hij een jobba zoekt, begrijpt iedereen meteen wat er bedoeld wordt. En een beleid/deim? Dat is gewoon een meisje. Niks ingewikkelds aan.

Toch voelt het op school soms alsof straattaal verboden is. Alsof je meteen minder serieus wordt genomen. Terwijl dat eigenlijk raar is. Ik weet echt wel dat ik in een presentatie “telefoon” moet zeggen in plaats van tellie of phona. Het is niet dat ik het niet kan, ik kies gewoon wat past bij de situatie.

En dat is juist het punt: wij kunnen schakelen. Thuis, met vrienden of op straat praten we anders dan in de klas. Dat maakt ons niet slechter in taal, maar juist flexibeler.

Het grappige is dat volwassenen straattaal vaak ingewikkeld vinden, terwijl het voor ons juist heel logisch is. Misschien is het niet zozeer ‘verkeerd Nederlands’, maar gewoon nieuw Nederlands.

Dus als iemand zegt dat hij zijn ribba nog moet halen, schrik er niet van. Vaak is het helemaal niet zo ingewikkeld als het klinkt. Uiteindelijk gaat het er niet om hoe je het zegt, maar dat je elkaar begrijpt.

Wij leven in
dezelfde stad,
maar spreken
blijkbaar niet
dezelfde taal.

Maar soms
vraag ik me
af hoeveel
macht woorden
eigenlijk
hebben als
niemand ze
hoort.

De macht van woorden

Anoniem

Woorden hebben macht. Tenminste, dat zeggen we altijd. Maar soms vraag ik me af hoeveel macht woorden eigenlijk hebben als niemand ze hoort.

Je kunt praten tot je stem hees is, schrijven tot je pen leeg is, roepen tot de muren het terugkaatsen. Maar als niemand luistert, waar blijven die woorden dan? Zijn ze nog steeds krachtig, of verdwijnen ze gewoon in de stilte?

Het doet me denken aan de bekende vraag: als een boom omvalt in een leeg bos en niemand hoort het, maakt die dan wel geluid? Zo is het misschien ook met woorden. Ze bestaan wel, maar zonder een luisterend oor lijken ze bijna onzichtbaar.

Soms zijn woorden hard als stenen. Eén zin kan iemand raken, soms zelfs pijn doen. Maar woorden kunnen ook zacht zijn, bijna als een fluistering in de wind. Een simpele "het komt goed" kan al genoeg zijn om iemand gerust te stellen.

Toch ligt de echte kracht van woorden niet alleen bij degene die ze uitspreekt. Die kracht ligt ook bij degene die luistert. Want woorden zijn als brieven: zonder adres komen ze nergens aan.

Misschien moeten we daarom niet alleen betere sprekers worden, maar ook betere luisteraars. In een wereld waar iedereen iets wil zeggen, is luisteren bijna een kunst geworden.

En misschien zit daar wel de echte macht van woorden: niet in hoe luid ze worden gezegd, maar in hoe goed ze worden gehoord.

Voetbaloorlog in huis

Elena

Ik woon mijn hele leven al in Amsterdam. Mijn ouders ook al meer dan dertig jaar. Je zou dus denken dat het bij ons thuis één grote Ajax-familie is. Maar nee hoor. Mijn vader komt uit Brabant en is hardnekkig PSV-supporter. Blijkbaar krijg je dat er zelfs na dertig jaar Amsterdam nog niet uit.

Ik ben natuurlijk voor Ajax. Dat voelt bijna als mijn plicht. Mijn vader en ik zijn dus niet alleen familie, maar ook voetbalvijanden. Gelukkig alleen in het weekend.

Toen Ajax jaren geleden veel beter was dan PSV, bleef mijn vader thuis altijd opvallend rustig. Maar nu PSV voor de derde keer kampioen is geworden, merk ik ineens dat hij wel héél gezellig doet. Dan loopt hij net iets vrolijker door het huis, alsof hij persoonlijk heeft meegeholpen aan de overwinning.

Vorig jaar was het nog spannend tussen Ajax en PSV. Tijdens Ajax tegen FC Twente zat ik echt met tranen in mijn ogen. En wat zegt mijn vader dan? Precies: "Geeft niks meissie, volgend jaar weer een kans."

Alsof je daar op dat moment op zit te wachten. Ook zegt hij altijd dat hij Ajax het ook best gunt. Maar dat klinkt ongeveer hetzelfde als zeggen dat je iemand succes wenst, terwijl je stiekem hoopt dat jij zelf wint.

Ik wacht dus alweer vier jaar op mijn grote moment. Op de dag dat Ajax weer kampioen wordt en ik heel rustig tegen hem kan zeggen: "Geeft niks pappie, volgend jaar weer een kans."

Die zin heb ik inmiddels zo vaak geoefend, dat hij er perfect ui gaat komen. Nu Ajax nog.

Geeft niks pappie, volgend jaar weer een kans.

Misschien zijn we gewoon vergeten hoe mooi het is.

Waarom lezen, is dat niet raar?

Leon

Toen ik nog niet kon lezen, genoot ik al van verhalen. Mijn ouders lasen me sprookjes voor en met mijn ogen dicht zag ik ze tot leven komen.

Op de basisschool stonden er twee kasten vol kinderboeken: sprookjes, avonturen, compleet andere werelden. Elke ochtend lasen ouders hun kinderen voor tot de bel ging en de school echt begon.

Toen ik zelf leerde lezen, ging er een wereld voor me open. Ik ging veel lezen en dook graag de boeken in. Boeken van Geronimo Stilton en De Grijze Jager waren mijn favorieten. Ik kon deze verhalen, en nog vele andere, urenlang lezen.

Maar langzaam veranderde er iets. Steeds meer kinderen kregen een telefoon. Steeds minder kinderen lasen. En ineens werd lezen iets raars.

“Waarom lees je? Is dat niet saai?”

Deze vraag werd steeds vaker gesteld, op de basisschool nog het vaakst. Mijn antwoord is altijd hetzelfde gebleven: “Omdat ik het leuk vind. En omdat het een fijne manier is om te ontspannen.”

Een goed boek is geen reeks bladzijden, maar een film die zich in je hoofd afspeelt.

Ik heb nu zelf ook een telefoon en speel vaak games, net zoals die kinderen op de basisschool. Maar het voelt anders om soms gewoon een boek open te slaan, op de bank of op bed net voor het slapen, en te verdwijnen in een verhaal.

Misschien is lezen niet raar. Misschien zijn we gewoon vergeten hoe mooi het is.

Sorry voor mijn bestaan

Ouiam

Ik ben Palestina. Ik besta al heel lang, of nou ja, niet voor iedereen. Voor de een ben ik wie ik ben en voor de ander besta ik niet, maar mijn land, mijn grond, wel. Ze noemen mij dan ook wel Israël, maar dat ben ik helemaal niet.

Ik mis het leven van vroeger, toen mensen mijn bestaan wel erkenden, toen ik mezelf met zekerheid kon voorstellen. Misschien moet ik mezelf wel verontschuldigen, ben ik dan goed? Soms voelt het alsof ik mezelf steeds opnieuw moet bewijzen.

Sorry dat de Israëliërs hun pijn van het verleden willen verwerken door mij pijn te doen. Sorry voor het tevergeefs proberen om mezelf in leven te houden. Sorry voor het beschermen van mijn volk. Maar volgens een groot deel van de wereld heb ik geen volk of recht om er te zijn, wat eigenlijk van de zotte is.

Op een dag veranderde heel mijn bestaan. Israël viel mij aan en wou mijn land afpakken. Sindsdien is niets meer hetzelfde en leef ik in onzekerheid.

Sorry voor het proberen om mijn land, cultuur, geschiedenis en volk in stand te houden. Sorry voor het verwaarlozen van mijn land. Sorry voor het kapotmaken van gezinnen.

Sorry voor het verpesten van dromen die kinderen uit mijn land bijna niet durven te hebben. Sorry voor het doden van weerloze baby's die pas konden ademen. Sorry voor het niet erkennen wie ik ben.

Maar zouden Israël en de rest van de wereld niet eens sorry tegen mij moeten zeggen? En zou ik na al wat iedereen bij mij heeft gedaan, en nog steeds doet, niet mogen terugvechten?

Vechten om mijn volk weer te laten dromen. Vechten om geaccepteerd te worden als Palestina. Vechten om kinderen die nu huilen en bang zijn op straat weer te laten spelen en lachen.

Verdien ik het wel om te bestaan? Dat denk ik soms, maar als ik kijk naar de geschiedenis, zie ik dat ik alle recht heb om er te zijn, ondanks wat anderen zeggen.

Ik ben Palestina en ik mag bestaan.

Ik ben Palestina en ik mag bestaan.

20 JAAR COLUMN FESTIVAL

Het Parool Column Festival is een project van productiehuis Nowhere in Amsterdam. Ruim 2000 scholieren van verschillende middelbare scholen uit de stad schrijven columns naar aanleiding van workshops van het Column Team, een groep jonge schrijvers van Nowhere.

De onderwerpen van de columns bepalen de scholieren zelf. Ze schrijven over wat hen bezighoudt, waar ze zich over verbazen of waar ze zich boos over maken. Zo ontstaat een kleurrijke mix van persoonlijke verhalen en scherpe meningen. Het project laat zien dat verschillende perspectieven naast elkaar bestaan en kan zo bijdragen aan meer begrip voor elkaar. Dit jaar is het feest: Het Parool Column Festival bestaat 20 jaar! Dit vieren wij met deze speciale uitgave van het Column Magazine.

“Veel columnisten maken weinig mee, maar kunnen daar wel prachtig over schrijven. De column-cursisten maakten heel veel mee. Zo schreef een cursist heel terloops over een ontvoering. Des te bevredigender om ze te leren die ervaringen ook pakkend weer te geven”.

Pieter Hilhorst, (oud) presentator Column Festival

“De stad heeft de woorden van jonge mensen nodig. Misschien nu wel meer dan ooit.”

Joost van Kersbergen,
(oud) producent Column Festival

“Dit festival is een pareltje en is echt van hoge kwaliteit. Dit hebben we zo hard nodig in deze tijden van ontleding! Geschreven taal is prachtig en enorm krachtig, dit moeten we blijven uitdragen.”

Mark van Doesselaar, de Apollo

In tijden van AI is zo’n creatieve opdracht, waarin leerlingen hun eigen stem kunnen laten horen, wat mij betreft echt geweldig.

Josje de Zwart

“Als ik aan het festival denk, denk ik aan hoe jonge mensen hun angsten overwinnen en hun observaties, ideeën of pleidooien vol zenuwen delen met een publiek. Ik denk aan de schoonheid van niet door hebben hoe impactvol hun stem is juist op de generatie vóór hen. Al sinds ik jong ben draag ik de quote “Gekken leven langer” met me mee. En precies dat belichamen alle deelnemers van het Columnfestival voor mij. Zo gek zijn om al het ongemak te voelen en dit alsnog opschrijven, maakt dat hun stem, woorden gedachten langer leven dan ze voor ogen hadden. Een big shout-out naar alle docenten die deze movement en reis ondersteunen!”

Yahmani Blackman, host Columnfestival

20 JAAR COLUMN FESTIVAL

Dat een leerling begint met “Ja! Waarom lezen we eigenlijk nog!?” en daar dan een column over gaat schrijven. Daar word ik heel gelukkig van.

Tesse Reversma, Column Team

2006

Het allereerste Column Festival vond plaats in Productiehuis Nowhere, met **6 klassen** van **3 scholen**: het Amstellyceum (opgegaan in Metis Montessori Lyceum), Pieter Nieuwland College en IJburg College (inmiddels Terra Nova College). Het Columnteam kreeg les van (destijds) Volkskrant columnist Pieter Hilhorst. Er werden 88 columns ingestuurd. Een jury bestaande uit Jan Hoek en Jan Hoek (de een was wethouder in stadsdeel Zeeburg, de ander hoofdredacteur van Spunk.nl een platform voor jonge schrijvers) koos de winnaar voor de beste voordracht en de beste column.

2009

Gerrit van der Veen College sluit aan. **11 klassen** doen mee.

2012

OSB, HLZ en Bredero College sluiten aan. **35 klassen** doen mee. Het festival groeit gestaag. Het Column Festival wil dat leerlingen van verschillende scholen elkaar kunnen ontmoeten, en elkaars meningen kunnen delen. Uit alle inzendingen worden er een aantal leerlingen genomineerd die hun column mogen voordragen voor het publiek van uit klasgenoten, docenten en juryleden. In verschillende zalen en rondes nemen steeds 2 of 3 scholen het tegen elkaar op.

2014

44 klassen doen mee. Het past niet meer in het pand van Nowhere en er worden ook in zalen van Studio K columns voorgedragen. De winnende columns worden gebundeld in een echte krant: de Column Courant.

2015

Inmiddels explosieve groei, **12 scholen** en **62 klassen** doen mee.

Als het Column Festival iets duidelijk maakt dan is het wel dat jongeren zich bekommeren om de wereld om hen heen. In 20 jaar tijd is er veel gebeurd in de wereld en daar werd veel over geschreven. In deze tijdlijn lichten we belangrijke gebeurtenissen uit de afgelopen twee decennia toe, die jongeren inspireerden om hun pen op te pakken.

2006: Jongeren communiceerden met elkaar via MSN

2007: eerste Iphone werd gelanceerd

2008: rookverbod in de horeca

2009: Barack Obama president van Amerika

2010: NL in WK finale maar verloor van Spanje

2011: Arabische lente

2011 – 2015: Instagram en snapchat komen op en zijn razend populair. Nieuws komt binnen via je telefoon

2015: Woningcrisis – kunnen jongeren die nu in de stad opgroeien later nog wel in hun eigen stad blijven wonen?

2016: Amsterdammers zijn het zat! Veel ophef over massatoerisme in de stad

Column Team

Een groep van bevrologen jongeren met een passie voor schrijven. In de eerste editie bestond dit team uit drie jongeren, inmiddels hebben we teams van tien tot vijftien jongeren nodig om alle lessen te kunnen verzorgen. Door de jaren heen zijn zij opgeleid door toonaangevende columnisten en schrijvers: **Pieter Hilhorst, Hassan Bahara, Anil Ramdas, Babs Gons, Derek Otte, Daan Doesborgh, Massih Hutak, Jesse Beentjes** en **Jessica Kuitenbrouwer**.

Jullie columns zijn niet alleen verslagen van dagelijkse beslommeringen. Ze bieden ook een inkijkje in werelden die anders voor andere Amsterdammers gesloten blijven.

Tahrim Ramdjan, Het Parool

2018

Start van de samenwerking met Het Parool, er worden voor het eerst columns in de krant gepubliceerd.

2019

68 klassen doen mee. Het Column Festival werd omgedoopt tot Het Parool Columnfestival en vond plaats in Pakhuis de Zwijger. De samenwerking met Het Parool zorgt voor een nieuwe naam voor het festival: Het Parool Column Festival.

2020

Corona editie: het Column Team kon niet langs de scholen om lessen te verzorgen. We maakten online instructievideo's om leerlingen tips en tricks te geven bij het schrijven van een column. De beste columns bundelden we op een nieuwe manier, in het strak vormgegeven Column Magazine. Om toch een publiek podium te creëren voor al het moois dat werd geschreven werden er verspreid door de hele stad quotes uit columns inabri's getoond.

2022

81 klassen doen mee. Het festival verhuisde naar de Balie

2024

96 klassen doen mee. Stadstekenaar Rossel Chaslie voorziet het magazine van illustraties.

2025

De samenwerking met Het Parool leidt tot een jongerenredactie bij Het Parool. Vijftien leerlingen die deelnamen aan het Column Festival komen elke zes weken bij elkaar op de redactie van Het Parool om te praten over wat hen bezighoudt in de stad. Ze dragen onderwerpen aan en geven hun mening over onderwerpen die spelen in de stad. Het Jong Parool Panel schreef al over uitgaan, vappende leeftijdsgenoten, de verkiezingsuitslag en social media.

NU

"Bedankt voor de mooie avond in de Balie. Het was een feest om onze leerlingen en de leerlingen van andere scholen zo op het podium te zien. Wat een talent!"

Evah den Boer, Metis Montessori Lyceum

2018: Wereldwijd zijn er grote klimaat protesten. Ook in Amsterdam gaan jongeren de straat op

2019: Tiktak ontstaat

2020: Corona in Amsterdam, lockdowns, scholen gaan dicht, mondkapjes, 1.5 meter afstand, les via zoom.

Moord op George Floyd: Black Lives Matter protest in Amsterdam

2022: Begin oorlog Oekraïne

2023: Conflict in Gaza laait op

2024: Steeds meer fatbikes in Amsterdam. Al komt op

2025: Rode lijn demonstraties

2026: Het Parool Column Festival vindt voor de 20e keer plaats

Misschien
moeten
mensen minder
verwachten en
jongeren meer
laten ontdekken
wie ze zelf
willen zijn.

Verwachtingen & expectaties

Givaniljo

In het leven wordt er al iets van je verwacht vanaf de zwangerschap van je moeder. Op school hoor je dat je moet presteren, thuis dat je respectvol moet zijn en online dat je succesvol moet zijn. Misschien moeten mensen minder verwachten en jongeren meer laten ontdekken wie ze zelf willen zijn.

Er wordt verwacht dat je naar school gaat en nooit te laat komt. Ook verwachten mensen dat je je diploma in één keer haalt, zonder te blijven zitten. Daarnaast verwachten ze dat je doet wat er van je gevraagd wordt.

Iedereen heeft verwachtingen van je, zelfs voordat je als baby kunt staan. Je doelen worden al op jonge leeftijd hoog gelegd. Daarom moeten we ons blijven ontwikkelen. Zonder ontwikkeling blijven we waar we begonnen zijn. Wie iets wil bereiken, heeft discipline nodig.

Dat betekent vaak dat je dingen doet waar je geen zin in hebt. Je doet die dingen alleen zodat je later aan de verwachtingen van anderen kunt voldoen. Er wordt van je verwacht dat je alle regels van de maatschappij volgt, maar niet iedereen voldoet aan die eisen. Maakt dat iemand meteen een slecht persoon? Volgens de één wel, volgens de ander niet. Je weet namelijk nooit hoe het is om in iemand anders schoenen te staan.

Misschien moeten mensen minder verwachten en jongeren meer laten ontdekken wie ze zelf willen zijn. Niet iedereen past in hetzelfde plaatje, en dat hoeft ook niet.

De oudste dochter

Aya

De oudste dochter zijn voelt soms alsof je per ongeluk in een rol bent geduwd waar je nooit auditie voor hebt gedaan. In veel gezinnen gebeurt het vanzelf. De regels, de verwachtingen, de blikken van de ouders die alles voor het eerst doen. Jij moet het voorbeeld zijn. De verstandige. De rustige. Terwijl je eigenlijk ook gewoon een kind bent dat nog niet weet wat ze doet.

Het begint klein. Even op je broertje letten, je zusje helpen met huiswerk. De afwas doen 'omdat jij dat toch beter kan'. Voor je het weet ben je een soort tweede moeder. Jij moet nadenken, oplossen en soms zelfs troosten.

En ondertussen groei je sneller op dan je eigenlijk wil. Dat betekent niet dat je het niet met liefde doet. Natuurlijk houd je van je broertje en zusje. Maar er zit ook iets zwaars in die rol: verwachtingen die altijd een beetje op jouw schouders rusten, waardoor je soms het gevoel hebt in de schaduw te staan.

Helaas ben ik de oudste dochter. En soms merk ik dat ik eigenlijk ook een oudere zus nodig heb. Iemand die mij helpt, iemand die zegt dat het goedkomt.

Als oudste dochter leer je onafhankelijk te zijn. Niet snel om hulp te vragen. Soms bang te zijn om te falen. Je wil alles goed doen – soms zelfs te perfect.

Je houdt dingen voor jezelf, zodat je niemand belast. Je lost ze zelf op. Dat heb je altijd gedaan. Som trek je je terug. Niet omdat je niemand nodig hebt, maar omdat je het zo hebt geleerd.

De oudste dochter zijn is een beetje als een paraplu zijn in de regen. Je probeert iedereen droog te houden, maar zelf word je nat. En soms vraag ik me af: wie houdt eigenlijk de paraplu boven de oudste dochter?

Je probeert
iedereen
droog te
houden,
maar zelf
word je nat.

Hoe weet je
wat je wil als
je nog aan
het uitzoeken
bent wie je
eigenlijk bent?

Maroua

Soms voelt het alsof iedereen precies weet waar ze heen gaan, behalve ik. Alsof er ergens een handleiding is uitgedeeld voor het leven, maar ik dat gemist heb. Iedereen lijkt plannen te hebben, doelen, dromen die al helemaal uitgestippeld zijn. En ik? Ik probeer iedereen gewoon een beetje bij te houden.

Vanmorgen zat ik in de tram en keek ik om me heen. Iedereen zat op z'n telefoon, oortjes in, afgesloten van de wereld. Ik deed hetzelfde, maar ergens vond ik het ook raar. We zitten allemaal naast elkaar, maar niemand is er echt. Alsof we liever ergens anders zijn dan hier.

Buiten gleed alles voorbij. Huizen, bomen, mensen die hun hond uitlaten. Gewoon normale dingen, maar toch gaf het rust om er even naar te kijken. Geen meldingen, geen druk, gewoon... even niks.

We krijgen vaak te horen dat we iets van ons leven moeten maken. Dat we moeten kiezen, presteren, doorgaan. Maar hoe weet je wat je wil als je nog aan het uitzoeken bent wie je eigenlijk bent? Het voelt soms alsof je al achterloopt, terwijl je nog maar net begonnen bent.

Misschien hoeft het allemaal niet zo snel. Misschien is het oké om het nog niet te weten. Om gewoon dingen te proberen en soms de verkeerde keuzes te maken. Misschien is dat juist hoe je erachter komt waar je uiteindelijk wél wil zijn.

Neem nooit een kat Noore

Ik kwam thuis na de zwaarste schooldag ooit. De fietstocht leek eindeloos, elke slag voelde alsof iemand stiekem gewichten aan mijn fiets had gehangen. Mijn schoenen schopte ik ergens richting de muur, mijn tas liet ik met een harde plof op de grond vallen. Mijn rug deed pijn, mijn hoofd bonkte. Alles in mij schreeuwde om één ding: de bank.

Maar toen zag ik hem. Mijn kat. Midden in de gang. Kokhalzend als een puber die dacht dat hij wel een fles wodka kon hebben. Nog voordat er iets gebeurde rook ik het al. Die zure, misselijkmakende lucht die zich door de hele gang had verspreid. Met een nat, smerig geluid belandde het op de deurmat. Ik was klaar met de dag, tot mijn dag nog niet klaar was met mij. Mijn enige instinct: weg. Mijn benen begonnen al te rennen voordat mijn hersenen iets konden zeggen. Weer een traumatische kattenkots-escape overleefd.

Welkom in het leven met een kat. Katten zijn hier de baas. Want als je een kat neemt, woon je al snel in het huis van je kat. Jij bent de kattenslaaf. Die mand van vijftig euro gebruiken ze niet. De kat slaapt gewoon in jouw bed. Om drie uur 's nachts galopperen ze brullend door het huis als kinderen die te veel suiker op hebben, maar overdag slapen ze aan één stuk door. Het is een hotel en jij bent hun roomservice, schoonmaker én kok.

En dan hun dankbaarheid. De ene dag zijn ze je ergste vijand: ze negeren je en rennen weg als je ze wil aaien. De andere dag kruipen ze bij je op schoot en doen zo schattig en onschuldig dat je alles vergeet.

Tot ze op tafel springen en gewoon je rucola opvreten. Zonder schaamte. En wij maar poetsen, voeren en aaien. Ondankbare, harige, stinkende beesten. Stank voor dank, letterlijk en figuurlijk. En toch lig ik vanavond weer op een kwartje. Neem nooit een kat. Ik heb er twee.

Katten zijn hier de baas.

**We zijn een
collectief,
allemaal
verhalen,
en andere
ervaringen.**

**Het leven is geen
film en je bent geen
hoofdpersonage**
Jaymi

Je ontkwam er maandenlang niet aan: “Kies voor jezelf” en “Je bent het niemand verschuldigd om er te zijn.” Elke wellness-influencer gooit je ermee dood. Maar wat begint als goed bedoeld advies, loopt snel uit de hand. De trend is binnen enkele dagen gegaan van een hulpmiddel naar een crisis van zelfobsessie.

Daarna blijft het doorgaan. Ik hoor online verhalen van mensen die hun gemeenschap laten zitten om zogenaamd hun mentale gezondheid te beschermen. Begrijp me niet verkeerd, ik snap dat je er niet altijd voor iedereen kan zijn. Ik ben ook schuldig aan plannen afbellen omdat ik me slecht voel. Dat is begrijpelijk.

Het wordt erg als je het voor alles gaat gebruiken. Op een willekeurige woensdag afbellen is een ding, maar voor waardevolle dingen moet je soms doorzetten. Je kan niet zomaar een verjaardag afbellen of niet komen opdagen als iemand je nodig heeft. Er zijn voor anderen is net zo belangrijk als er zijn voor jezelf. “If you want a village, you have to be a village.”

Dit kan wreed klinken, en ik zie het grijze gedeelte van mijn argument. Maar toch, een samenleving kan niet worden opgebouwd uit mensen die enkel aan henzelf denken. Toch blijken mensen te zijn vergeten hoe ze een ‘bijrol’ moeten spelen. We zijn een collectief, met allemaal verhalen en andere ervaringen. Als het leven een film zou zijn, zouden we allemaal bijrollen spelen.

Wacht maar Lou

Het maakt niet uit hoe oud, moe of gespannen je bent, de boodschap is iedere keer hetzelfde: "Wacht maar tot je ouder bent, dan zal alles zwaarder zijn." Dit zogenaamde advies wordt vaak al op de basisschool gegeven en blijft daarna als eeuwig mantra herhaald worden.

Broers en zussen zeggen: "Wacht maar tot je gaat studeren, dan wordt het pas echt lastig."

Docenten zeggen: "Geniet maar van je jeugd, hierna gaat het allemaal bergafwaarts."

En ouders zeggen: "Wacht maar tot je een baan hebt, dan weet je pas echt wat stress is."

Alsof we met z'n allen deelnemen aan een competitie over wie het meeste recht heeft om te klagen. In onze samenleving lijkt er sprake te zijn van de extreem kinderachtige "ik heb het zwaar, dus is het onmogelijk dat jij het ook zwaar hebt"-mentaliteit. Iedereen wordt slachtoffer van deze houding, ook jongeren.

Met vrienden gaat het nu bijvoorbeeld al over hoe makkelijk we het wel niet hadden in de eerste. Terugkijkend lijkt het supermakkelijk. En misschien is het ook wel zo, misschien wordt het allemaal elk jaar alleen maar stommer en moeilijker en belanden we in een eindeloze cyclus waarin al het voorgaande nutteloos en klein lijkt in vergelijking met hoe het nu is.

Maar kunnen we niet veel beter accepteren dat het leven vol met uitdagingen is, soms groot, soms klein, maar nooit onbelangrijk? Kunnen we niet ophouden met onze klaagcompetitie en inzien dat de uitdagingen van een elf-, zestien- of vijftigjarige allemaal even veel meetellen? Iedereen heeft recht op zijn eigen beleving, ongeacht leeftijd.

Alsof we
met z'n allen
deelnemen aan
een competitie
over wie het
meest recht
heeft om te
klagen.

Help jij mij mijn marathon te volbrengen?

Een nieuwe kans in een glas water Philip

Soms bestaat het leven uit tellen. Ik tel de uren aan de machine, de littekens op mijn lichaam van talloze operaties, en – misschien wel het zwaarst – de slokjes water die ik neem. Terwijl een gezond mens achteloos een bidon leegdrinkt, is mijn wereld beperkt tot slechts drie glazen water per dag. Meer kan mijn lichaam niet aan. Geloof me, je gaat heel anders naar een Hollandse regenbui kijken als je zelf op rantsoen bent.

Mijn leven met nierziekten is een marathon zonder finishlijn in zicht. Ik heb eerder het geluk gehad een donornier te ontvangen, maar vorig jaar sloeg het noodlot wreed toe: ik verloor mijn nieuwe nier aan kanker. Sindsdien is het ziekenhuis mijn tweede thuis geworden.

De eindeloze bezoeken vreten aan je, en inmiddels lig ik elke avond thuis aan de apparatuur waarbij mijn buikvlies het zware werk moet doen om mijn lichaam te zuiveren. Het houdt me in leven, maar een machine als vaste date voor de nacht... écht leven is het niet.

Ik weiger echter op te geven. Ik ben op zoek naar die ene match, iemand met bloedgroep A+ die bereid is mij een toekomst te schenken.

Eerlijk is eerlijk: ik heb al op Marktplaats gezocht onder de categorie 'huis en inrichting', maar blijkbaar mag je daar alleen hoekbanken en vintage vazen verkopen, geen vitale organen. 'Zo goed als nieuw, lichte gebruikssporen' kreeg daar toch een heel andere betekenis.

Omdat Marktplaats dus niet meewerkt, hoop ik op een echt menselijk wonder. Een nierdonatie is een ongelooflijk gebaar van menselijkheid dat mijn wereld totaal zou veranderen.

Voel jij je geroepen om deze heldenrol op je te nemen? Dan kun je contact opnemen met het AMC aan de Meibergdreef. Jouw nier zou mij niet alleen helpen overleven, maar weer laten leven waarin water weer gewoon water is, en geen kostbaar goed dat ik moet rantsoeneren.

Help jij mij mijn marathon te volbrengen?

De realiteit

Badr

Elke ochtend in de trein zie ik hetzelfde. Mensen met hun ogen op hun telefoon. Duimen bewegen snel. Niemand kijkt op, niemand praat. Ik probeer het soms. Ik zeg goedemorgen tegen de man naast mij, hij schrikt alsof ik iets gevaarlijks zeg. Daarna kijkt hij weer naar zijn scherm, veilig en stil.

We zeggen vaak dat jongeren verslaafd zijn aan hun telefoon. Dat klopt misschien, maar kijk eens goed om je heen. In de trein zit een directeur naast een leerling, een moeder naast een kind, vier generaties, vier schermen, dezelfde houding en dezelfde stilte.

Een scherm biedt controle. Geen moeilijke blik, geen onverwachte vragen en geen ongemakkelijke stiltes.

Vorige week gebeurde er iets raars. De trein stopte midden op het spoor, geen stroom, geen wifi, zwarte schermen. Eerst hoorde je alleen zuchten. Daarna stilte, echte stilte. Toen keek iemand. Een vrouw begon te lachen, een man vroeg wat er was, iemand anders maakte een grap over de NS, mensen praatten, vijf minuten lang klonk de trein als een kleine markt.

Toen kwam de stroom terug. Veertig schermen gingen tegelijkertijd aan, hoofden bogen weer omlaag en de gesprekken vielen stil.

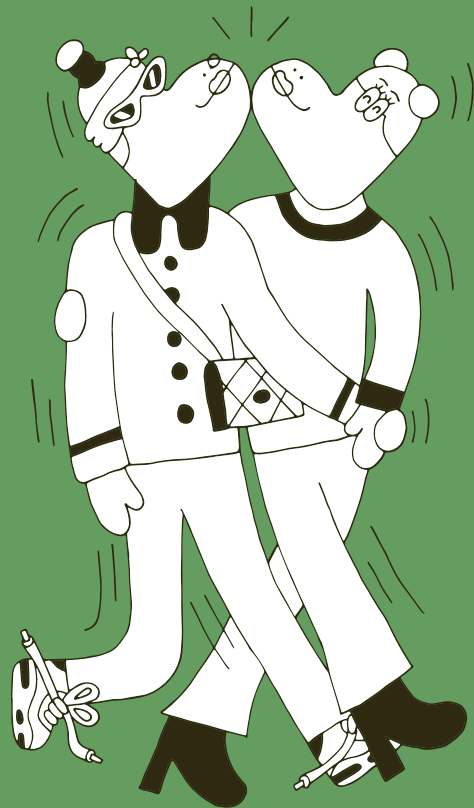
De trein reed verder alsof er niets gebeurd was, maar ik bleef denken aan die vijf minuten. Blijkbaar hebben we geen betere wifi nodig, we hebben een stroomstoring nodig. Misschien ligt het probleem niet in de technologie, maar in de angst voor elkaar.

Zonder stroom zien we elkaar weer. Dat is het echte signaal.

**We hebben geen
betere wifi nodig,
we hebben een
stroomstoring
nodig.**

Dan is het probleem niet wat je ziet, maar hoe jij kijkt.

Ogen op straat Lotus

Soms voelt het alsof mensen vergeten zijn hoe normaal dingen eigenlijk zijn. Neem iets simpels: twee mensen die hand in hand lopen. Niks bijzonders, zou je denken. Tot het ineens geen jongen en meisje is, maar twee jongens of twee meisjes. Dan verandert een gewone straat spontaan in een soort observatieplek.

Grappig hoe jullie doen alsof het opvallend is als iemand niet hetero is.

Niemand die ooit op straat roept: "Wow, twee hetero's, laten we dit even analyseren." Daar wordt niet naar gekeken, niet over gefluisterd, en al helemaal geen discussie over gevoerd. Dat is gewoon de standaard. Zo normaal dat het bijna onzichtbaar is.

Maar zodra iets buiten dat plaatje valt, lijkt iedereen een mening te hebben. Blikken blijven net iets te lang hangen, gesprekken worden zachter maar niet stil genoeg.

Ik krijg het gevoel dat al die starende mensen naar een voorstelling kijken. Een voorstelling waar niemand kaartjes voor heeft gekocht.

En het gekke is: waar komt dat eigenlijk vandaan? Want uiteindelijk gaat het nog steeds om hetzelfde. Twee mensen die elkaar leuk vinden. Niet ingewikkeld, niet bedreigend, niet iets wat ineens een analyse nodig heeft alsof het een wiskundesom is.

Dus misschien moeten we stoppen met doen alsof het iets groots en ingewikkelds is. Geen labels, geen overdreven reacties, geen ongevraagde meningen. Gewoon accepteren dat liefde er in meer vormen is dan één.

Want eerlijk, als twee niet-hetero's hand in hand lopen en jij daar iets van vindt, dan is het probleem niet wat je ziet, maar hoe jij kijkt.

Een thesis over moraliteit

Sofya

De hel is leeg en alle duivels zijn hier. De wereld verrot voor onze ogen. En toch blijven de meeste hypocrieten, volop badend in hun privilege, zwijgen zolang het hen niet direct aantast. Nee, je kunt de metaalachtige geur van bloed niet ruiken, noch de hartverscheurende kreten van de onderdrukten horen, maar dat verandert niets aan het feit dat het onophoudelijk doorgaat.

Soedan verkeert in een humanitaire crisis. Palestijnen worden uitgeroeid. Mensen in Congo worden geconfronteerd met massale ontheemding. En zo kan ik nog even doorgaan. De sociale hiërarchie moet vallen: waarom is de ene meer, puur op basis van van waar in de wereld die is geboren?

Alle levens worden gelijk geboren. Ondanks dat we allemaal vlees en botten zijn, worden mensen voortdurend beroofd van hun vrijheid, geliefden, menselijke behoeften en zelfs van hun recht om te leven. De wereld zal in rook opgaan als we zo stil blijven toekijken. Zeg me, waar is de rechtvaardigheid?

We moeten veranderen, onze ogen openen en opkomen voor hen die niet langer een stem hebben. Overheden worden steeds corrupter, bossen branden af, steden lopen onder water, mensen lijden. Niets hiervan is eerlijk of verdiend en het is ironisch hoe velen aan de top lijdzaam toekijken en het zelfs promoten.

Sterker nog, met de publicatie van de nieuwe 'files', zien we hoe de rijken en beroemdheden weggomen met moord, verkrachting en uitbuiting van onschuldigen en kinderen. De wereld kan niet zo verder gaan en het is aan ons om daar verandering in te brengen. Word wakker, mensen!

De wereld zal in rook opgaan als we zo stil blijven toekijken.

Het gaat
niet om wie
beter is,
maar naar
wie zonder
moeite
geluisterd
wordt.

Het voordeel van een piemel

Bente

Er is weinig zo irritant als een man die zich zonder enige reden gewoon beter voelt dan jij. Niet omdat hij zoveel slimmer is, niet omdat hij meer weet, maar omdat hij toevallig een man is en ergens heeft gehoord dat dat genoeg moet zijn.

En dat hoeft niet altijd met grote gebaren of grote woorden, het zit juist in die kleine, irritante momenten. Als jij een verhaal vertelt en hij je simpelweg gaat uitleggen waar het over gaat, alsof jouw zinnen een soort suggestie waren. Als hij iets uitlegt wat je al lang snapt. Of als hij jouw idee herhaalt alsof hij het net zelf heeft uitgevonden, en daarvoor dan alle eer krijgt. Het is om gek van te worden.

Maar als jij er dan als vrouw iets van zegt, ben je ineens 'te emotioneel'. Je moet kalm blijven, niet 'te pittig' zijn en vooral niet 'overdrijven'. Terwijl hij zich mag gedragen alsof hij Albert Einstein is en net een natuurwet heeft bedacht, ook al is het enige wat hij echt heeft bedacht een manier om mijn idee te herhalen in een lagere stem, waarna hij zit te wachten op applaus. Maar het irritantste is nog dat hij waarschijnlijk zelf niet eens doorheeft hoe makkelijk het voor hem is.

Ik merk het steeds; de man heeft gewoon een voorsprong. Niet omdat hij heel veel kan, maar omdat mensen automatisch anders luisteren naar een man dan naar een vrouw. Als hij zich zeker voelt, wordt dat bewonderd. Doe ik hetzelfde? Dan is het te veel. Hij hoeft niets uit te leggen, terwijl ik alles moet bewijzen om hetzelfde respect te krijgen.

Het gaat niet om wie beter is, maar om naar wie zonder moeite geluisterd wordt. En ik kan er niet tegen dat dat voor hem zo normaal is, en voor mij zo onmogelijk.

(Dit geldt niet voor alle mannen, alleen voor degene die denken dat dit verhaal een suggestie is.)

Ja zeggen is mijn specialiteit

Fayjan

Mijn planning is net een kladblaadje. Vol krabbels van anderen. "Hey! Wil je alsjeblieft met mij naar de A.H.?" vroeg een vriendin van mij. Ik hoorde mezelf al ja zeggen. Terwijl ik wist dat ik niet kon, want ik zou anders te laat komen voor mijn driehoeksgesprek.

Toch ging ik. Het was alsof er een tikkende tijdbom in mijn hoofd zat. Elke seconde bracht me dichterbij te laat komen. Op de weg terug vroeg ik of ze mee naar school wilde lopen. Precies toen moest ze weg, want "wiskunde". Ik klemde mijn kiezen op elkaar en zei niets. Stil zijn is mijn specialiteit. Ik mompelde afwezig gedag. En liep samen met mijn stille boosheid terug naar school. Ik zeg ja tegen anderen. En nee tegen mezelf.

Dit is zeker niet de eerste keer dat ik mezelf op de tweede plek zet. Of zelfs lager. Het woord 'onaardig' is te groot voor een simpele 'nee'. Toch voelt het alsof je elke keer dat je weigert minder waard wordt.

Dat betekent niet dat ik niet graag help. Maar ik heb wel een voorwaarde. Als het maar niet ten koste gaat van mijn eigen tijd en geld. Misschien is het wel oneerlijk, want mijn manier van ja zeggen is vooral bedoeld om gedoe te vermijden. In dat geval is het eerlijker om gewoon nee te zeggen. Ik wil mezelf niet nog eens laten zitten. En ik wil ook niet liegen tegen de ander. Ik oefen nu op één woord: 'nee'. Deze keer laat ik anderen niet over mij heen lopen.

Ik zeg
ja tegen
anderen.
En nee
tegen
mezelf.

**Ik voelde
mezelf niet
meer eenzaam,
maar ik voelde
ook dat ik
iets kwijt had
geraakt.**

Ben ik raar? Sunny

Vanaf mijn dertiende voelde ik me al anders. Ik was niet zo geïnteresseerd in wat 'populair' was. Wanneer mensen over de nieuwste games praatten, zat ik te schaken met een computer die mij altijd liet winnen. Wanneer mensen over de nieuwste series praatten, zat ik nog YouTube-filmpjes van tien jaar geleden te kijken. Wanneer mensen over de nieuwste memes praatten, zat ik nog spelletjes van illegale websites te spelen.

Het boeide me nooit wat iemand anders ervan vond. Ik deed gewoon wat ik fijn en leuk vond, maar langzaamaan ging ik me alleen voelen. Ik voelde me eenzaam. Het was een eenzaamheid die niemand snapte of kon meemaken. Alsof ik een buitenstaander was, die niks met de wereld te maken had. Ik wist niet wat ik moest doen. Ik wilde niet alleen blijven. En toen wist ik dat er verandering moest komen.

Ik begon liedjes te luisteren waar ik niet echt van hield, maar die heel 'populair' waren. Ik begon series te kijken die ik saai vond, maar die ook heel 'populair' waren. Na een tijdje begon ik te snappen waar mijn 'vrienden' het over hadden. Ik wist waar ze over praatten en wist ook waar ze om moesten lachen. Ik voelde me niet meer eenzaam, maar ik voelde ook dat ik iets kwijt was geraakt.

Op een dag sprak ik weer met een oude vriend die ook van schaken hield. Hij vroeg mij waarom ik niet meer schaakte. Ik wist niet wat ik moest zeggen. Ik hield altijd van schaken, maar sinds ik iets wilde veranderen, had ik nooit meer geschaakt. En toen wist ik pas wat ik kwijt was geraakt. Ik had mijn ziel ingeruild om me niet meer eenzaam te voelen.

Waarom is iedereen altijd druk?

Joumana

Iedereen is tegenwoordig 'druk'. Echt iedereen. Je vraagt aan iemand: "Hoe gaat het?" En diegene antwoordt meteen: "Ja goed, heel erg druk!". Alsof 'druk' een eigenschap is geworden. Alsof het een trofee is, een lifestyle!

En eerlijk... ik geloof het zelf niet eens meer. Wat betekent 'druk' eigenlijk? Dat je de hele dag met een Red Bull in je hand je agenda vol krast met dingen die je zelf hebt gepland, en ondertussen op TikTok zit te scrollen alsof je leven ervan afhangt?

Mensen zeggen druk, maar bedoelen: ik ben chaotisch. Of slecht in nee zeggen. Of nog erger: ik heb geen controle over mijn leven dus doen we alsof ik nuttig ben.

Het is grappig, want als iemand zegt dat ze 'druk' zijn, dan klinkt het altijd alsof ze speciaal zijn. Als of hun tijd waardevoller is dan die van jou. Terwijl ze waarschijnlijk drie uur lang hebben zitten twijfelen of ze wel of niet patat gaan eten. Maar weet je wat het is? Druk zijn is een excuus. Een soort van schild. Want als je druk bent, hoeft je niet te zeggen dat je eigenlijk moe bent, of iets gewoon niet wil doen.

Dus ja, iedereen is 'druk'. Maar misschien zijn we niet druk. Misschien zijn we gewoon... verdwaald?

Druk zijn is een excuus.

Het was
een zware
drukkende
stilte die op je
borst ligt en je
adem kleiner
maakt.

Vrede op aarde

Sara

Mijn opa had een aanwezigheid die je meteen voelde. Hij hield erg van praten en kon uren gesprekken met je voeren. Zijn stem was laag en rustig. Ik luisterde graag naar hem.

Opa werd geboren in Indonesië en groeide daar gelukkig op. Tot de Tweede Wereldoorlog uitbrak, en Indonesië werd bezet. Hij wilde er niet veel over praten, maar als het ter sprake kwam, dan was er altijd een bepaalde stilte. Maar het was niet een gewone stilte. Het was een zware drukkende stilte die op je borst ligt en je adem kleiner maakt.

Hij vertelde dan over dat hij in een boerderij zat, weinig eten en hard werken. Hij vertelde over de Jappenkampen, en dat Japanners door woonwijken met geweren liepen. Hij vertelde over het verlies van familie en vrienden. En hij vertelde dat hij het land, waar hij was opgegroeid, gedwongen, met pijn in zijn hart moest verlaten.

Waarschijnlijk heeft hij niet alles verteld. Misschien omdat sommige herinneringen te hard schreeuwden van binnen. Misschien omdat woorden tekortschieten als ze te veel pijn doen. Wat hij wel altijd duidelijk zei was: "Het was geen leven, en geen mens verdient dit."

Hij zei dan ook altijd: "Vrede op aarde." Dat was zijn motto. Vrede op aarde. Een eenvoudige zin, maar moeilijk om waar te maken.

Het zou eigenlijk normaal moeten zijn

Rumaysa

Laatst hoorde ik iemand zeggen dat meisjes altijd goed moeten opletten als ze alleen over straat gaan. Niet te laat naar buiten, geen oortjes in, om je heen kijken, iemand bellen zodat je niet alleen lijkt.

En het gekke is: bijna elk meisje herkent dit. Alsof het normaal is dat je je onveilig voelt. Alsof het erbij hoort. Maar toen dacht ik: waarom ligt dat eigenlijk altijd bij meisjes?

Waarom moeten wij ons aanpassen, opletten, dingen vermijden... in plaats van dat jongens gewoon normaal doen? Want daar komt het uiteindelijk toch op neer. Als iedereen elkaar met respect behandelt, zou dit hele probleem er veel minder zijn.

Begrijp me niet verkeerd: natuurlijk zijn niet alle jongens zo. Echt niet. Maar het gaat erom dat het vaak wél gebeurt, en dat wij meisjes daar last van hebben. En dat is niet eerlijk.

Niemand zou zich onveilig moeten voelen als ze gewoon naar huis lopen. Het voelt soms alsof de verantwoordelijkheid op de verkeerde plek ligt. Alsof "pas je aan" de oplossing is, in plaats van "gedraag je beter".

Misschien moeten jongens elkaar daar ook meer op aanspreken. Want uiteindelijk begint respect gewoon bij hoe je met andere mensen omgaat. Niet alleen als iemand kijkt, maar altijd.

En nogmaals: het gaat er niet om iedereen over één kam te scheren. Het gaat erom dat het probleem bestaat, en dat we doen alsof het normaal is.

Maar dat is het niet. Het zou eigenlijk normaal moeten zijn dat iedereen zich veilig voelt. Zonder dat je daar extra moeite voor hoeft te doen. Gewoon omdat dat zo hoort.

Misschien
moeten
jongens
elkaar daar
ook meer op
aanspreken.

Drie dia's,
nul moeite,
honderd
procent
frustratie.

Groepsprojecten Melody

Groepsprojecten. Alleen het woord al zorgt voor een zucht in de klas. Want laten we eerlijk zijn: een groepsproject wordt zelden echt gedaan door een 'groep'. Meestal is het één persoon die alles doet, twee mensen die 'nog even bezig zijn' en één mysterieuze leerling die je alleen vlak voor de deadline ineens weer ziet opduiken, alsof hij uit het niets tevoorschijn wordt getoverd.

In theorie klinkt het ideaal: samenwerken, taken verdelen en van elkaar leren. In de praktijk betekent het vooral eindeloze appjes in een groepschat die stiller is dan een bibliotheek na sluitingstijd, behalve als iemand vraagt: 'Wat moesten we ook alweer doen?' Of net zoals die ene keer dat ik om 23:47 een appje krijg dat zei: 'Wie maakt ook alweer de inleiding voor morgen?' Ondertussen zit jij al uren te werken, terwijl de rest zegt dat ze 'er straks echt aan beginnen'. Straks, straks, straks, een woord dat alles belooft maar niets oplevert.

En dan heb je nog de klassieker: iemand die zegt dat hij de presentatie wel maakt. Klinkt top, totdat je erachter komt dat het bestaat uit drie dia's met comic sans-lettertype en een plaatje dat van Google is geplukt. Drie dia's, nul moeite, honderd procent frustratie.

Het ergste moment? De presentatie zelf. Jij staat klaar om werk te laten zien waar jij eigenlijk het meeste aan hebt gedaan, terwijl iemand naast je begint te praten alsof hij alles heeft bedacht. Natuurlijk.

Toch blijft het gek. Want heel soms, heel zelden, werkt het wel. Dan doet iedereen iets, loopt alles soepel en voelt het bijna..... logisch. Maar laten we eerlijk zijn: dat is ongeveer net zo zeldzaam als een lege schoolkantine.

Dus tot die tijd? Succes met je volgende groepsproject. Je gaat het nodig hebben. Echt.

Eetlust of eetlast?

Mies

De overheerlijke geur van een versbereide maaltijd dringt mijn neus binnen. Ik voel mijn maag borrelen en neem een eerste hap. Ik geniet met volle teugen van de smaakexplosie in mijn mond, maar dan wordt mijn eetlust in één klap vermorzeld. De maaltijd die mij liet watertanden smaakt nu naar oud vuil.

Het vreselijke geluid van een volle mond laat mijn armharen recht omhoog schieten. Er loopt een koude rilling over mijn rug. Ik probeer aan oma's goudgele zonnebloemen te denken, maar al doe ik nog zo mijn best, de kauw-, slik- en eetgeluiden dreunen door mijn hoofd.

Wanneer iemand dan ook nog eens begint te praten wordt het mij te veel. Het liefst smijt ik dan meteen een lepel door de kamer. Ik heb al moeite met alleen die walgelijke smakgeluiden: dit kan ik er absoluut niet bij hebben! Wanneer ik er dan iets van zeg, krijg ik vernietigende blikken op me afgevuurd. Mensen vinden dat ik me aanstel. Dus houd ik maar mijn mond.

Ik voel me als een muis opgesloten in de klauwen van een valse kat. Mijn totale eetlust wordt kilometers diep de grond ingeboord. Maar hoe vaak ik het ook tegen mijn vader zeg, nooit verandert er iets.

Ik vind dat we allemaal een lesje netjes eten nodig hebben. Laten we er nou samen voor zorgen dat iedereen weer met plezier aan de eettafel kan zitten. Ik wil het afschuwelijke geluid van malende kiezen die als tanks door de keuken denderen niet meer horen.

Als iedereen nou eens aan elkaar denkt en niet als een soort uitgehongerd varken de maaltijd naar binnen schrokt, zou het leven voor mij in elk geval een stukje leuker worden. En *by the way*: wist je dat mensen die last hebben van eetgeluiden doorgaans intelligenter zijn dan mensen die daar geen last van hebben? Zo, dit is eruit, ik heb mijn zegje gedaan... uiteraard zonder eten in mijn mond.

Ik wil het
afschuwelijke
geluid van
malende kiezen
die als tanks
door de keuken
denderen niet
meer horen.

Om net
genoeg glim
te lachen om
precies goed
te lachen.

Perfect Lea

Het is lastig om een tienermeisje te zijn. Je wordt verteld om perfect te zijn. Om een platte buik en lange haren te hebben. Om net genoeg te glimlachen, om precies goed te lachen. Om in een wereld te passen die niet eens logisch is. Je moet precies zo zijn. Niet te dun en niet te dik. Want ergens heeft iemand al besloten dat je te veel bent of niet genoeg.

Praat te hard: je bent vervelend. Blijf stil: je bent onzichtbaar. Laat je lichaam zien: je wordt beoordeeld. Verberg het: je bent onzeker. Je doet je best: je bent een uitslover. Je doet niks: je bent lui. Je moet uniek zijn, maar niet te uniek, want dan ben je raar. Goede cijfers: nerd. Slechte cijfers: dom. Dure kleding: verwend. Geen merk: arm.

De samenleving trekt een lijn en zegt dat je die perfect moet belopen. We veranderen onszelf om in hokjes te passen. We vergelijken, bekritisieren en veroordelen. Mooi is geen score, vorm of label. Het zit vanbinnen. Waarom leren we meisjes om zich om te buigen, te krimpen en zich te verbergen, in plaats van te groeien en te stralen? Want mooiheid zit vanbinnen.

Liefde en pijn

Nishana

Iedereen zegt dat familie je veilige haven is. De plek waar je jezelf kunt zijn, waar je troost vindt wanneer de wereld te zwaar voelt. Voor veel mensen klopt dat ook. Familieleden zijn aanwezig en vertrouwd. Ze willen het allerbeste voor je en proberen je te beschermen tegen pijn en gevaar.

Maar soms is de werkelijkheid anders. Soms is juist de persoon die je het meest zou moeten steunen, degene die je verdriet doet. Een moeder hoort warmte te geven, begrip te tonen en naar je te luisteren wanneer je het moeilijk hebt. Wanneer dat niet gebeurt, laat dat een diepe pijn achter. Woorden kunnen harder aankomen dan stilte en kritiek, en het kan zwaarder wegen dan welke last dan ook.

Het maakt mij verward. Ik wil dichtbij zijn, maar tegelijk voel ik afstand. Ik zoek steun, maar krijg onbegrip. En toch blijf ik hopen op dat ene moment waarop ze wel echt luistert.

Misschien is dat moeilijk aan familie. Liefde en pijn kunnen naast elkaar bestaan door dezelfde persoon die je hoorde te beschermen. En toch blijft de wens niet perfectie, maar begrip en zachtheid.

Ik wil
dichtbij zijn,
maar
tegelijk voel
ik afstand.

Alsof stilte of verveling iets gevaarlijks is.

Altijd bereikbaar, nooit echt aanwezig Chaimae

Gisteren stond ik bij de bushalte en keek ik net als iedereen op mijn telefoon. Eerst even snel. Daarna nog even. En nog één keer, omdat er misschien iets nieuws was. Toen keek ik op en zag ik mijn bus wegrijden. Ik bleef staan met mijn telefoon in mijn hand en dacht ineens: hoe kan een apparaat dat mij tijd moet besparen, mij tijd laten verliezen?

De laatste tijd hoor je overal discussies over schermtijd. Scholen verbieden telefoons in de klas, ouders maken thuis regels en iedereen zegt dat we “minder moeten scrollen”. Maar toch doen we het allemaal. We nemen onze telefoon mee naar bed, naar het eten, naar gesprekken met vrienden. Soms kijken we zelfs tijdens een film op een ander scherm. Alsof stilte of verveling iets gevaarlijks is.

Ooit waren smartphones bedoeld om ons leven makkelijker te maken. We konden sneller informatie zoeken, bellen zonder vaste lijn en de weg vinden zonder kaart. Maar nu lijken we zelf onderdeel van het systeem te zijn geworden. Meldingen trekken aan ons, apps houden ons bezig en tijd verstrijkt zonder dat we het merken. Niet omdat we dom zijn, maar omdat alles zo gemaakt is dat we blijven kijken.

En toch doen we het vrijwillig. Niemand dwingt ons. Dat vind ik misschien nog het gekste. We zeggen dat we geen tijd hebben om te lezen, te sporten of met iemand te praten, maar we hebben wel tijd om een uur te scrollen zonder dat we weten wat we eigenlijk gezien hebben. Hoe kan dat?

Vanmorgen stond ik weer bij de bushalte. Mijn telefoon zat in mijn zak. Ik keek om me heen. Mensen praatten, een fiets reed voorbij, iemand lachte hard om iets simpels. De bus kwam en ik stapte in. Ik keek uit het raam en dacht: wanneer heb ik dit voor het laatst gedaan zonder afleiding?

Misschien gaat het niet om telefoons verbieden of regels maken. Misschien gaat het om één simpele vraag die we onszelf vaker moeten stellen: kies ik hier echt voor, of gebeurt het gewoon?

En als je dit nu leest, kijk dan eens om je heen. Wat mis je misschien terwijl je naar een scherm kijkt? Dat antwoord weet alleen jij. Misschien is dat precies waarom we erover moeten nadenken.

Gevaar met veren

Julia

Oh nee, daar zijn ze weer. Een koude rilling glijdt als een ijspegel langs mijn ruggengraat naar beneden. Mijn hart bonst in mijn borstkas. In de verte zie ik ze al, een dreigend gevaar, een waggelend leger dat zich langzaam naar mij toe beweegt. Ze lijken wel soldaten op oorlogspad. Ik slik. Dit wordt weer geen gewone ochtend.

Stap voor stap komen ze dichterbij. Hun lange nekken rekken zich uit als periscopen, hun oranje snavels glimmen in de zon. Hun ogen houden me in de gaten alsof ik een indringer ben in hun koninkrijk. Ik deins achteruit, mijn fiets is net een wankel schild tussen mij en de naderende storm van monsters.

Ik weet wat me te doen staat, fluistert een stemmetje in mijn hoofd. Gewoon gaan. Ogen dicht, trappen en erdoorheen. Alsof ik door een muur van diamant moet breken. Mijn voeten zoeken de pedalen, aarzelend, alsof ze zich afvragen of dit wel een strijd is die ik kan winnen.

Maar dan stopt alles. Mijn adem blijft hangen, als mist in de winterlucht. Wat als dit mijn einde wordt? Verslagen door een troep ganzen, mijn fiets als grafsteen langs de weg. Nee. Nee, dit kan ik niet. Toch tikt de tijd genadeloos door. De keuze hangt als een onweerswolk boven me: dit of nog tien minuten omfietsen, met het risico op een preek waar geen einde aan komt. Mijn vingers klemmen zich om het stuur. Shit, ik moet kiezen. Een ganzensnack of opnieuw te laat komen.

Mijn fiets is
net een wankel
schild tussen mij
en de naderende
storm van
monsters.

**Ik moet leren
leven in een
lichaam dat
de strijd niet
opgeeft, maar
de oorlog ook
niet wint.**

De oorlog die ik niet winnen mag Hailey

Daar zit ik weer. Een kille wachtkamer, een lauwe bekers water en een stapel tijdschriften. In mijn hoofd repeteer ik 'het script', want over vijf minuten gaat de deur open en moet ik het hele riedeltje opnieuw vertellen.

"Vertel eens" zegt hij, terwijl hij naar een leeg scherm staart. "Waar heb je precies last van?"

Daar gaat het script. Ik vertel over de messen in mijn onderrug die me elke keer weer dubbel doen slaan. Over de vermoeidheid die zo diep zit dat slapen niet meer helpt. Over de gemiste schooluren, afzeggingen en groeiende onzekerheid. Endometriose? POTS? Er is nog niks bekend. Geen scan die een definitief antwoord geeft, geen bloedwaarde die zwart-op-wit laat zien waarom mijn wereld soms stilstaat.

Het is een lijdensweg van herhaling. Bij elke nieuwe dokter, bij elk nieuw onderzoek, moet ik mijn kwetsbaarheid opnieuw uitpakken. Ik ben geen patiënt meer; ik ben een dossier dat steeds dikker wordt zonder dat de echte oorzaak wordt gevonden. Het voelt alsof ik een marathon loop terwijl de finishlijn elke keer dat ik hem bijna aanraak honderd meter wordt verplaatst.

Het zwaarste is niet eens de pijn. Het is de twijfel die langzaam naar binnen sijpelt. Zit het tussen mijn oren? Stel ik me aan? Ben ik gewoon een depressief kind dat een excuus zoekt om in bed te blijven liggen? Totdat de volgende aanval komt en ik naar adem hap op de vloer van mijn slaapkamer.

Ik hoopte op dat ene verlossende antwoord, op die ene term die alles zou verklaren. Ik ben nog niet in een hokje geplaatst, er is geen diagnose met een helder stappenplan met wanneer ik welke medicatie moet nemen. Tot er iets ter sprake komt wat voelt als een definitief vonnis; "chronisch ziek".

Het is een bittere erkenning. Ik moet leren leven in een lichaam dat de strijd niet opgeeft, maar de oorlog ook niet wint. Het zoeken naar "waarom" stopt.

Lekker Amsterdams Fien

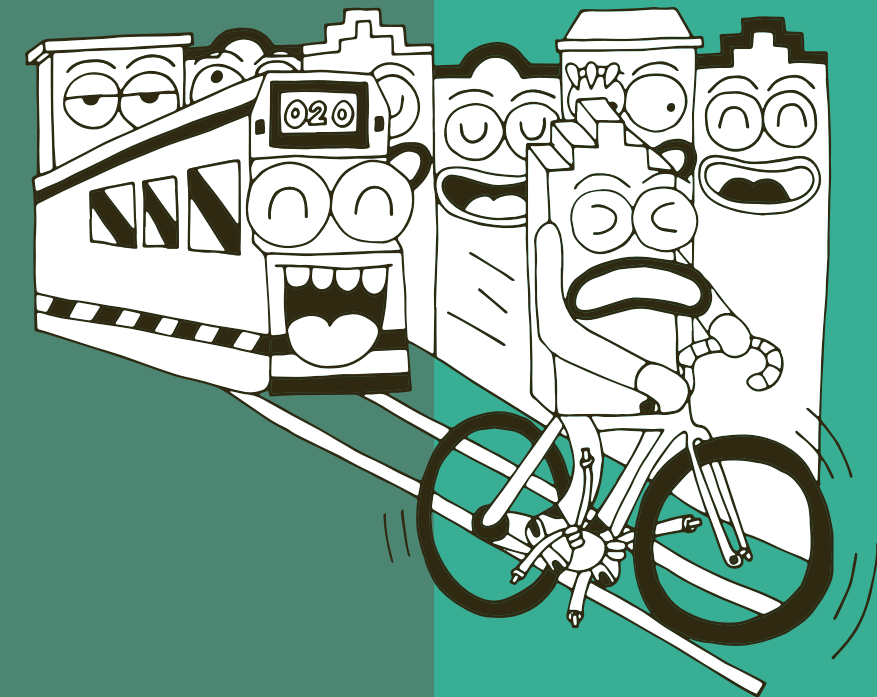
"Nee joh, lekker Amsterdams juist!" roept mijn moeder me na als ik op mijn doorgeroeste, krakende en lelijke fiets van huis vertrek. Ik was al te laat en met zo'n roestbak al helemaal.

Ik doe snel mijn airpods in zodat ik het draaiorgelgeluid dat uit mijn kettingkast komt niet hoef te horen. Tuurlijk vindt mijn moeder het 'lekker Amsterdams' dat mijn fiets zo is, totdat ze zelf op zo'n fiets elke dag met tegenwind langs de Amstel moet fietsen.

Ik fiets over het Leidseplein en kijk naar de klok op het trambordje en zie dat ik over tien minuten op school moet zijn. Als ik een beetje doorfiets, doe ik er nog negen minuten over en kom ik nog net op tijd als ik snel mijn fiets wegzet. Ik trap hard door, zodat ik niet superlaat kom en word geïrriteerd aangekeken door mensen om me heen. Dat komt natuurlijk door de takkeherrie die mijn fiets maakt.

Eindelijk kom ik aan op school en zet ik snel mijn fiets in het rek. Ik zoek naar mijn sleutel en denk even: ik kan hem natuurlijk ook niet op slot zetten. Maar nee, ik zoek door, want ik kan mijn fiets wel laten stelen door een zwerver, maar dan heb ik helemaal geen fiets meer. Want deze fiets brengt mij toch elke ochtend op school en misschien soms wat te laat, maar toch ben ik blij dat ie het doet. Want het is misschien wel een kutfiets, maar wel mijn kutfiets.

Als ik een beetje doorfiets, doe ik er nog negen minuten over.

Het Parool Column Festival

In 2006 werd het Column Festival door Nowhere opgericht als platform voor jonge opiniemakers. Het groeide uit van een klein feestje voor zes klassen tot een jaarlijks festival voor meer dan duizend Amsterdamse middelbare scholieren.

Het programma begint bij het Columnteam: jonge, schrijvende artiesten uit Amsterdam en omstreken. Het Columnteam krijgt een reeks masterclasses van een ervaren columnist, in dit geval Jessica Kuitenbrouwer. Het geeft vervolgens in tweetallen gastlessen aan alle deelnemende leerlingen. De leerlingen maken in deze les een begin aan een eigen column en werken deze verder uit onder begeleiding van hun eigen docent.

Uiteindelijk ontmoeten de leerlingen elkaar op de festivaldag. Hier dragen leerlingen hun eigen columns voor. Dat doen zij voor het oog van leeftijdsgenoten, geflankeerd door gastcolumnisten van Het Parool, hosts en dj's. Deelnemende leerlingen maken kans om gepubliceerd te worden in een speciale uitgave; het Column Magazine. Daarnaast worden een aantal leerlingen geselecteerd voor publicatie in Het Parool en is er een postercampagne in Amsterdam met op de posters quotes uit de teksten van de deelnemers.

NOWHERE

Nowhere, een huis voor eigenwijs talent

Nowhere is een productiehuis in Amsterdam-Oost. Wij geloven dat jonge mensen de dragers en aanjagers zijn van culturele vernieuwing. Daarom maken we programma's en bieden we faciliteiten voor jonge makers en het talent van morgen.

Nowhere nodigt je uit om jezelf te zijn. Om je eigen verhaal te vertellen in een creatieve uiting die je past en om daar steeds beter in te worden. Dit doen we allereerst door een plek te zijn die je het veilige én inspirerende gevoel geeft dat je kunt zijn wie je wilt. Een plek die je welkom heet.

Dat komt vooral door de toffe mensen die je bij Nowhere ontmoet. De artiesten die hier repeteren, de andere deelnemers, maar ook de gedreven medewerkers van Nowhere. Maar ook

de aanblik van de foyer doet er toe, de techniek in de DJ-studio en de materialen in het atelier. Juist in een tijdperk van digitalisering, social media en Youtube-tutorials, is een fysieke plek om samen te komen (en verder te gaan dan de tutorials) hard nodig.

In Nowhere leer je van jezelf, van leeftijdgenoten en ook van aansprekende workshopmasters, die zelf kunstenaar zijn. Zij delen onze voorliefde voor jonge, nieuwe en/of ongebruikelijke kunstvormen. Juist voor die disciplines die (nog) niet een plek vinden in het kunstvakonderwijs, steken wij onze nek uit. Denk aan voguing, popping, beatboxen en spoken word, waaruit het landelijk platform Poetry Circle Nowhere is voortgekomen.

WWW.NOWHERE.NL

Het Columnteam

Dit is het Columnteam van dit jaar. Deze jonge schrijvers, dichters en andersoortig taalkunstenaars werden klaargestoomd met masterclasses van Jessica Kuitenbrouwer en Tom van den Hoven, om vervolgens de gastlessen te verzorgen op 16 deelnemende middelbare scholen in Amsterdam. In tweetallen enthousiasmeerden zij de leerlingen, van in totaal 99 klassen, in het opzetten en schrijven van een column.

Kiki

Maryam

Tesse

Joshua

Nilah

Anouk

Nicole

Gian

Nour

Soumaya

Loretta

Colofon

Het Parool Column Festival is een productie van Nowhere en wordt mede mogelijk gemaakt door de Gemeente Amsterdam, Fonds 21, het Vfonds, Cultuurfonds Noord Holland, De Balie en Het Parool. In dit Column Magazine staat een selectie van ruim tweeduizend columns die zijn geschreven door Amsterdamse middelbare scholieren.

Deelnemende scholen

Comenius Lyceum
Christelijke Scholengemeenschap Buitenveldert
De Apollo
De Vinse School
Geert Groote College
Gerrit van der Veen College
Hervormd Lyceum Zuid
Hyperion Lyceum
Ir. Lely Lyceum
IVKO
Metis Montessori Lyceum
Montessori Lyceum Amsterdam
Open Schoolgemeenschap Bijlmer
Pieter Nieuwland College
Terra Nova Montessori Lyceum
Xplore Agora

Betrokken docenten

Allison van Dams
Alice Rijcken
Anja Cornelisse
Yvette Thorn
Annemei van Lankveld
Anisa El Bay
Asma Khattabi
Barbara Wolff
Bianca Graat Bas Meijer
Bruno Prent
Carolien Keeken
Daan Geuke
Esther den Hollander
Evah den Boer
Evelien Winters
Feraý Sunguroglu

Gert Molema
Guido Tijveleijn
Heleen Schreuder
Inge de Krosse
Jacqueline Hart
Jannet Oosterhuis
Josje de Zwart
Jolijn Verwest
Laurence van der Velde
Lise van den Anker
Manja van Remmerswaal
Mark van Doesselaar
Marthijn Wouters
Marisca van Wouden
Maurice Knijn
Melissa Marijnen
Mike Gieskens
Muus Visser
Nikke van Joolingen
Noor Bogaerts
Naomi van Beek
Silvana Cavallaro
Sara van Wezel
Sofia van Lunenburg
Tijn Pronk
Willem van der Plas
Yves Otten

Columnteam

Anouk von Seida
Gian Boersma
Maryam Abdelalim
Nicole Kuiper
Nilah Dönszelmann
Soumaya Amouri
Tesse Reversma

Kiki Peelen
Joshua Snijders
Nour Bayard
Loretta de Smaele

Masterclasses Column Team

Jessica Kuitenbrouwer
Tom van den Hoven

Het Parool

Tahrim Ramdjan
Yoran Custers

De Balie

Lena Doppenberg

Nowhere

Luit de Bokx
Gloria Muñoz

Redactie Columnteam

Nilah Dönszelmann
Soumaya Amouri
Kiki Peelen
Joshua Snijders
Nour Bayard
Loretta de Smaele
Luit de Bokx
Gloria Muñoz

Illustraties

Lars Bogaers

Vormgeving

Stefan van den Heuvel

